Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Bibljoteka Uniwersytecka
Kraków
1. egz.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO WILEŃSKIEGO

Nr. 8—9—10. Wilno, 1 Października 1935 r. Rok XII.

Do ogółu Nauczycielstwa w Okręgu.

W pamiętnych i głęboko przeżytych dniach powszechnej żałoby z powodu śmierci Budowniczego Państwa i Wielkiego Wychowawcy swego narodu postanowiliśmy naszą pracą dowieść jak rozumiemy swój obowiązek wobec Jego postaci, postanowiliśmy wzmóc nasze codzienne wysiłki i uczcić pamięć Józefa Piłsudskiego przepojeniem naszej działalności wychowawczej Jego ideałami i wskazaniami. Rok szkolny 1935/36 nazwaliśmy „Rokiem Józefa Piłsudskiego".

Przypominam nasze stanowisko dziś na początku nowego roku szkolnego, kiedy planujemy i rozpoczynamy nowy okres pracy wychowawczej w szkołach, i składam Nauczycielstwu okręgu życzenia, aby pomimo trudnych warunków, w jakich obecnie pracuje szczególnie Nauczycielstwo szkół powszechnych, nasz wspólny wysiłek pozwolił nam sprostać podjętym obowiązkom i doprowadził nas do osiągnięcia w pełni zamierzonych rezultatów.

Kurator Okręgu Szkolnego:

(—) K. SZELĄGOWSKI.

Biblioteka Uniwersytecka
Kraków

1. egz.

T R E Ś Ć:

51

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 4 maja 1935 r. (Nr. II Pr-2332/35)

o organizacji roku szkolnego.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. R. i O. P. z dnia 10 maja 1935 Nr. 4 poz. 36).

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam co następuje:

§ 1. Rok szkolny trwa od dnia 1 września do dnia 31 sierpnia włącznie następnego roku kalendarzowego.

§ 2. Rok szkolny składa się z 2 półroczy nauki szkolnej oraz z feryj.

§ 3. Pierwsze półrocze obejmuje I okres szkolny, który trwa od dnia 3 września do dnia 22 grudnia włącznie.

Drugie półrocze obejmuje okresy szkolne II i III.

II okres szkolny trwa od dnia 10 stycznia do dnia 31 marca włącznie.

III okres szkolny trwa od dnia 1 kwietnia do dnia 21 czerwca włącznie.

§ 4. Ferje zimowe trwają od dnia 23 grudnia do 9 stycznia włącznie następnego roku kalendarzowego.

Ferje wielkanocne trwają dni 7: od wielkiej środy włącznie do wtorku poświątecznego włącznie.

Ferje letnie trwają od dnia 22 czerwca do końca roku szkolnego. Dni 1 i 2 września są również wolne od nauki.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze odnosi się do państwowych i publicznych szkół powszechnych, szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i szkół zawodowych. Dla niektórych typów szkół zawodowych może być ustalona odmienna organizacja roku szkolnego.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 20 sierpnia 1935 r. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 listopada 1932 r. o organizacji roku szkolnego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 99).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *W. Jędrzejewicz.*

52.

ZARZĄDZENIE
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 1 lipca 1935 r. (Nr. III-TP-2029/35).

o otwarciu Państwowego Gimnazjum Elektrycznego w Wilnie.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. R. i O. P. z dnia 23 lipca 1935 Nr. 7 poz. 85).

Na podstawie § 223 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 202) oraz w związku z §§ 1—2 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z początkiem roku szkolnego 1935/36 otwiera się Państwowe Gimnazjum Elektryczne w Wilnie.

Sposób otwarcia oraz tymczasowe warunki przyjmowania kandydatów ustalają §§ 5—6 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67).

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *Prof. K. Chyliński*
Podsekretarz Stanu.

53

ZARZĄDZENIE
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 2 lipca 1935 r. Nr. III TP-2029/35).

o otwarciu Państwowego Gimnazjum Mechanicznego w Wilnie.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. R. i O. P. z dnia 23 lipca 1935 Nr. 7 poz. 92).

Na podstawie § 223 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnin 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 202) oraz w związku z §§ 1—2 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z początkiem roku szkolnego 1935/36 otwiera się Państwowe Gimnazjum Mechaniczne w Wilnie.

Sposób otwarcia oraz tymczasowe warunki przyjmowania kandydatów ustalają §§ 5—6 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67).

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *Prof. K. Chyliński.*
Podsekretarz Stanu.

54

ZARZĄDZENIE
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 2 lipca 1935 r. (Nr. III TP-2029/35).

w sprawie likwidacji Państwowej Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej w Wilnie.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. R. i O. P. z dnia 23 lipca 1935 Nr. 7 poz. 93).

Na podstawie § 223 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 202) oraz w związku z §§ 1 — 2 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67) zarządzam, co następuje:

§ 1. Państwowa Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa w Wilnie, posiadająca wydziały: ślusarsko-mechaniczny, elektromonterski i stolarski, podlega stopniowej likwidacji.

Termin i sposób likwidacji tej szkoły ustalony jest w §§ 3—4 zarządzenia Ministra

Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67).

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *Prof. K. Chyliński*
Podsekretarz Stanu.

55

ZARZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 2 lipca 1935 r. (Nr. III TP.-2033/35).

w sprawie likwidacji wydziałów mechanicznego kolejowego, budowlanego i meljoracyjnego oraz reorganizacji wydziału mierniczego Państwowej Szkoły Technicznej im. Marszałka J. Piłsudskiego w Wilnie.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. R. i O. P. z dnia 23 lipca 1935 Nr. 7 poz. 99).

Na podstawie § 223 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R i O. P. Nr. 15, poz. 202) oraz w związku z §§ 1—2 zarządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i. O. P. Nr. 6, poz. 67) zarządzam co następuje:

§ 1. Wydziały mechaniczno-kolejowy, budowlany, meljoracyjny i mierniczy Państwowej Szkoły Technicznej im. Marszałka J. Piłsudskiego w Wilnie podlegają stopniowej likwidacji.

Termin i sposób likwidacji tych wydziałów ustalony jest w §§ 3—4 zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67).

§ 2. W miejsce likwidowanego 4-letniego wydziału mierniczego otwiera się wydział mierniczy o 3-letniem kursie nauczania.

Warunki przyjęcia kandydatów do klasy I-szej nowootwieranego 3-letniego wydziału mierniczego są analogiczne do warunków przyjęcia, ustalonych dla wydziału elektrycznego tejże szkoły w zarządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dnia 19 czerwca 1930 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 7, poz. 110).

Program nauczania na 3-letnim wydziale mierniczym wzorowany będzie na stosowanym obecnie programie nauczania w Państwowej Szkole Mierniczej w Warszawie i podlega zatwierdzeniu Ministerstwa W. R. i O. P.

Z początkiem roku szkolnego 1935/36 otwarta zostanie klasa 1-sza Wydziału Mierniczego; w latach szkolnych następnych otwierane będą kolejno klasy II-ga i III-cia.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *Prof. K. Chyliński*
Podsekretarz Stanu.

56

ZARZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 2 lipca 1935 r. Nr. III. TP. 2034/35.

o otwarciu Państwowego Żeńskiego Gimnazjum Krawieckiego w Wilnie.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. R. i O. P. z dnia 23 lipca 1935 Nr. 7 poz. 100).

Na podstawie § 223 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 202) oraz w związku z §§ 1—2 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6, poz. 67) zarządzam co następuje:

§ 1. Z początkiem roku szkolnego 1935/36 otwiera się Państwowe Żeńskie Gimnazjum Krawieckie w Wilnie.

Sposób otwarcia oraz tymczasowe warunki przyjmowania kandydatek ustalają §§ 5—6 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67).

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *Prof. K. Chyliński*
Podsekretarz Stanu.

57.

ZARZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 2 lipca 1935 r. (Nr. III. TP-2034/35)

w sprawie likwidacji Państwowej Szkoły Przemysłowo-Handlowej Żeńskiej im. Emmy Dmochowskiej w Wilnie.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. R. i O. P. z dnia 23 lipca 1935 Nr. 7 poz. 101).

Na podstawie § 223 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (D. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 202) oraz w związku z §§ 1—2 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67) zarządzam co następuje:

§ 1. Państwowa Szkoła Przemysłowo-Handlowa Żeńska im. Emmy Dmochowskiej w Wilnie, posiadająca wydziały krawiecko-bieliźniarski i handlowy, podlega stopniowej likwidacji.

Termin i sposób likwidacji tej szkoły ustalony jest w §§ 3—4 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67).

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *Prof. K. Chyliński*
Podsekretarz Stanu.

58.

ZARZĄDZENIE

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 4 lipca 1935 r. (Nr. III HG-2077/35).

o otwarciu Państwowego Żeńskiego Gimnazjum Kupieckiego w Wilnie.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. R. i O. P. z dnia 23 lipca 1935 Nr. 7 poz. 130).

Na podstawie § 223 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 202) oraz w związku z §§ 1—2 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67) zarządzam co następuje:

§ 1. Otwiera się Państwowe Żeńskie Gimnazjum Kupieckie w Wilnie.

Sposób otwarcia oraz tymczasowe warunki przyjmowania kandydatek ustalają §§ 5—6 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67).

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *Prof. K. Chyliński*
Podsekretarz Stanu.

59

OKÓLNIK Nr. 54

z dnia 6 czerwca 1935 r. (L. II Pr. 3202/35)

w sprawie wyboru i zmian podręczników szkolnych w publicznych szkołach powszechnych, państwowych szkołach średnich ogólnokształcących oraz w szkołach prywatnych ogólnokształcących.

Książki szkolne i środki naukowe, dozwolone do użytku szkolnego w r. szk. 1935/36, są ogłoszone w odrębnie wydanych spisach, obejmujących szkoły powszechne i szkoły średnie ogólnokształcące.

Spisy te uwzględniają:

a) podręczniki, dostosowane do nowych programów, a więc dozwolone do użytku w I, II, III, IV (z wyjątkiem IV oddziału szkół o 2 nauczycielach i o 1 nauczycielu), V, VI i VII oddziale szkół powszechnych publicznych i prywatnych, stosujących program szkół publicznych, oraz w I, II i III klasie gimnazjów państwowych i prywatnych, stosujących program gimnazjów państwowych,

b) podręczniki dla IV oddziału publicznych szkół powszechnych o 2 nauczycielach i o 1 nauczycielu, oraz dla VI, VII i VIII klasy szkół średnich ogólnokształcących, stosujących jeszcze dawne programy,

c) podręczniki dla IV i VII oddziału prywatnych szkół powszechnych oraz dla V klasy prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, które w r. szk. 1935/1936 stosować będą przejściowo dawny program,

d) książki pomocnicze dla uczniów i środki naukowe dla uczniów i szkoły, które, odpowiadając dawnym programom, mogą jednak być używane także w klasach, objętych nowym programem, o ile nie pozostają z nim w sprzeczności.

W oddziale V szkół o 2 nauczycielach tam, gdzie będzie istniał, mogą również być używane dawne podręczniki, uwzględnione w spisie na r. szk. 1933/34.

Spis dla szkół powszechnych uwzględnia ponadto książki pomocnicze dla nauczycieli.

Spis dla seminarjów nauczycielskich na rok szkolny 1935/36 nie będzie ogłoszony; w wyborze książek szkolnych i środków naukowych dla seminarjów należ posługiwać się spisem z roku 1934/35.

Wybór podręczników, książek pomocniczych dla uczniów i środków naukowych dla uczniów i szkoły należy do Rad Pedagogicznych szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich. W szkołach powszechnych o jednym nauczycielu wybór należy do tego nauczyciela, w szkołach powszechnych o dwu nauczycielach przeważa zdanie kierownika.

W oddziałach względnie klasach, w których obowiązywały w roku ubiegłym lub w latach poprzednich nowe programy, należy unikać jakichkolwiek zmian w wyborze podręczników, utrzymując nadal podręczniki, używane w r. szk. 1934/35. Wprowadzenie na rok szkolny 1935/36 nowego podręcznika może być uzasadnione wyłącznie: a) zupełnem wyczerpaniem używanego dotychczas podręcznika, b) usunięciem używanego dotychczas podręcznika ze spisu książek, dozwolonych do użytku w szkołach na r. szk. 1935/36 c) umieszczeniem w spisie książek dozwolonych do użytku w szkołach na r. szk. 1935/36 nowego podręcznika, który można uznać za bardziej odpowiadający warunkom środowiska i potrzebom danej szkoły. Zmiana podręczników, przewidziana pod a), a tem bardziej pod c), może jednak nastąpić w szkołach powszechnych jedynie za zgodą Inspektora Szkolnego, w szkołach zaś średnich ogólnokształcących jedynie za zgodą Kuratorjum.

Podsekretarz Stanu:

(—) Prof. *Konstanty Chyliński.*

I.

KSIĄŻKI SZKOLNE

DLA ODDZIAŁÓW OBJĘTYCH NOWYM PROGRAMEM (I, II, III, IV, V, VI, VII).

RELIGJA.

Oddział I.

W nauce religji wszelkich wyznań obowiązują dawne podręczniki.

JĘZYK POLSKI.

ELEMENTARZE.

Oddział I.

St. Dobraniecki, B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Elementarz. (Metoda wyrazowa). Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów, 1933. Cena zł. 0.60 *).

M. Falski. Elementarz. (Metoda wyrazowa), Dla I klasy szkół miejskich. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł. 0.60.

B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Elementarz. (Metoda zdaniowa). Wydanie 2. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł. 0.60.

---

*) Podane w spisie ceny obliczone są wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych szkół Powszechnych.

Oddział II.

CZYTANKI.

Dla szkół wiejskich.

B. Kubski, M. Kotarbiński i E. Zarembina. Czytanka dla II klasy wiejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów 1934. Cena zł. 1.10.

A. Mikulski i J. Saloni. W Lipkach. Czytanki dla II klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1933. Cena zł. 1.10.

St. Tync, J. Gołąbek i J. Duszyńska. Nasza wieś. Czytanki polskie dla II klasy szkół powszechnych wiejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł. 1.10.

Dla szkół miejskich.

M. Falski. Czytanka dla II klasy szkół powszechnych miejskich. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł. 1.10.

B. Kubski, M. Kotarbiński i E. Zarembina. Czytanka. Część I dla II klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł. 1.10.

St. Tync, J. Gołąbek i J. Duszyńska. Nasze miasto. Czytanka polska dla II klasy szkół powszechnych miejskich. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł. 1.10.

J. Żłobicka. Czytania. Część I dla II klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł. 1.10.

Oddział III.

CZYTANKI.

Dla szkół wiejskich.

B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Czytanka dla III klasy wiejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł. 1.10

St. Tync, J. Gołąbek i J. Duszyńska. Wieś i miasto. Czytanka polska dla III klasy szkół powszechnych wiejskich. Wydawnictwo. Księżnicy - Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł. 1.10.

Dla szkół miejskich.

B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Czytanka dla III klasy miejskich szkoł powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł. 1.10.

St. Tync, J. Gołąbek i M. Dynowska. Miasto i wieś. Czytanka polska dla III klasy szkół powszechnych miejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł. 1.10.

Oddział IV.

CZYTANKI.

B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Czytanka dla IV klasy miejskich i wiejskich szkół powszechnych. Nakład K. S. Jakubowskiego. Lwów 1935. Cena zł. 1.50.

St. Tync, J. Gołąbek i J. Duszyńska. U progu Polski. Czytanka polska dla IV klasy szkoły powszechnej. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł. 1.50.

Oddział V.

CZYTANKI.

J. Balicki i St. Maykowski. Pieśń o ziemi naszej. Podręcznik nauki języka polskiego na V klasę szkoły powszechnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1933. Cena zł. 1.90,

H. Grotowska i Z. Klingerowa. Czytanka polska dla piątej klasy szkół powszechnych. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł. 1.90.

St. Tync, J. Gołąbek i Z. Nowakowski. Piękna nasza Polska cała. Czytanka polska dla V klasy szkoły powszechnej. Książnica-Atlas. Cena zł. 1.90.

LEKTURA UZUPEŁNIAJĄCA*).

Wł. Anczyc. Przypadki Robinsona Kruzoe.

H. Andersen. Baśnie. (Brzydkie kaczątko. Słowik. Żołnierz ołowiany. Królowa śniegu. Dziewczynka z zapałkami).

H. Bobińska. Tajemnica Romka.

H. Boguszewska. Czerwone węże.

A. Domańska. Historja żółtej ciżemki.

H. Górska. O księciu Gotfrydzie, rycerzu gwiazdy wigilijnej.

J. Grabowski. Puc, Bursztyn i goście.

Al. Janowski. Nasz plac.

J. Kaden-Bandrowski. Nad brzegiem wielkiej rzeki.

R. Kipling. Riki-Tiki-Tawi.

J. Korczak. Sława.

Fr. Molnar. Chłopcy z Placu Broni.

---

*) Przy doborze lektury winni nauczyciele zwracać uwagę na cenę książek wybierając z pośród wydań dozwolonych przedewszystkiem najtańsze.

G. Morcinek. Dzieje węgla.

G. Morcinek. Łysek z pokładu Idy.

Z. Nowakowski. Puhar Krakowa.

Br. Ostrowska. Bohaterski Miś, czyli przygody pluszowego niedźwiadka na wojnie.

J. Porazińska. Jaś i Kasia.

J. Porazińska. Wesoła gromada.

W. Sieroszewski. Dary wiatru północnego.

J. Svensson. Czółnem przez morze.

E. Szelburg-Zarembina. Tajemnica Czeremoszu,

E. Szelburg-Zarembina. Zuch.

E. Zarembina. Rzemieślniczek Wędrowniczek.

GRAMATYKA I ĆWICZEN. ORTOGRAFICZNE.

M. Bakkowa i Z. Perkowska. Pisownia polska w ćwiczeniach dla V klasy szkół powszechnych. Dom Książki Polskiej Warszawa. 1935. Cena zł. 0.50.

J. Dańcewiczowa. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla V klasy szkoły powszechnej. Lwów. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł. 0.45.

H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do ćwiczeń językowych dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł. 0.55.

Z. Klemensiewicz. Język polski — pogadanki i ćwiczenia gramatyczne. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1933. Cena zł. 0.60.

St. Szober. Gramatyka polska w szkole powszechnej. (Zadania i ćwiczenia — wykład). Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.- 1933. Cena zł. 0.60.

St. Szober, C. Niewiadomska i C. Bogucka. Nauka pisowni we wzorach i ćwiczeniach. Zeszyt IV. Wydanie 22. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1933. Cena zł. 0.60.

Oddział VI.

CZYTANKI.

J. Balicki i St. Maykowski. Okno na świat. Szósty rok nauki języka polskiego w szkołach powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowogo im. Ossolinskich. Lwów. 1934. Cena zł. 1.90.

H. Grotowska, Z. Klingerowa. Czytanka polska dla VI klasy szkół powszechnych. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Warszawa Lwów. 1935. Cena zł. 1.90.

LEKTURA UZUPEŁNIAJĄCA *).

E. Amicis. Serce.

Beecher-Stowe. Chata wuja Toma.

F. Berthet. Młodzież w pięciu częściach świata.

H. Boguszewska. Dzieci znikąd.

H. F. Burnett. Tajemniczy ogród.

M. Dąbrowska. Marcin Kozera.

K. Giżycki. Przez knieje i stepy.

A. Gjems-Selmer. Nad dalekim cichym fjordem.

W. Gomulicki. Wspomnienia niebieskiego mundurka.

R. Kipling. Pierwsza księga dżungli. Druga księga dżungli.

K. Konarski. Musi być.

K. Konarski. Tajemnica zegara królewskiego.

P. Linel. Pierwsze pomysły wielkiego wynalazcy.

J. Meissner. Żwirko i Wigura. Załoga RWD.

G. Morcinek. Duńskie serce.

G. Morcinek. Narodziny serca.

G. Morcinek. W zadymionem słońcu.

K. Muszałówna. Pod olimpijskim sztandarem.

H. Naglerowa. Ludzie prawdziwi.

F. A. Ossendowski. W krainie niedźwiedzi.

B. Pawłowicz. Franek na szerokim świecie.

A. Pohoska. Syn Kujaw. (Jan Kasprowicz).

W. Przyborowski. Bitwa pod Raszynem.

K. Rosinkiewicz. Sam.

H. Sienkiewicz. W pustyni i w puszczy.

W. Sieroszewski. Wśród kosmatych ludzi.

F. Sławoj-Składkowski. Gdzie widziałem Komendanta nim Polskę wywalczył.

S. E. Thompson. Joch.

H. Zakrzewska. Pojednanie.

M. J. Zaleska. Młody wygnaniec.

E. Szelburg-Zarembina. Dom wielki jak świat.

Z. Żurakowska. Pójdziemy w świat.

GRAMATYKA I ĆWICZENIA ORTOGRAFICZNE.

J. Dańcewiczowa. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla VI klasy szkoły powszechnej.

*) Przy doborze lektury winni nauczyciele zwracać uwagę na cenę książek wybierając z pośród wydań dozwolonych przedewszystkiem najtańsze.

Lwów. Zakład Narodowy im. Ossolińskich. 1934. Cena zł. 0.45.

H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do ćwiczeń językowych dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł. 0.40.

St. Jodłowski. Ćwiczenia ortograficzne dla VI klasy szkoły powszechnej. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa 1935. Cena zł. 0.60.

Z. Klemensiewicz. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł. 0.55.

St. Szober. Gramatyka polska w szkole powszechnej. (Zadania — ćwiczenia — wykład). Klasa VI. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł. 0.55.

St. Szober, C. Niewiadomska, C. Bogucka. Nauka pisowni we wzorach i ćwiczeniach. Część V. Dla szóstej klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1934. Cena zł. 0.60.

Oddział VII.

CZYTANKI.

J. Balicki i St. Maykowski. Niesiemy plon. Siódmy rok nauki języka polskiego w szkołach powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł. 1.90.

LEKTURA UZUPEŁNIAJĄCA.

Wybór z pism Marszałka Józefa Piłsudskiego. (W wydaniu dla szkół powszechnych).

H. Boguszewska. Za zielonym wałem.

M. Dąbrowska. Przyjaźń.

K. Dickens. Dawid Copperfield. (Wydanie dla młodzieży).

B. Dyakowski. Badacz dalekiej północy.

H. Górska. Chłopcy z ulic miasta.

H. Górska. Nad czarną wodą.

J. Kaden-Bandrowski. Wyprawa wileńska.

J. Kaden-Bandrowski. Podpułkownik Lis-Kula.

M. Konopnicka. Dym.

J. Kossowski. Nafta... Nafta... Nafta...

M. B. Lepecki. Od Sybiru do Belwederu. (Fragment z życia Marszałka Józefa Piłsudskiego).

Wł. Łoziński. Oko proroka czyli Hanusz Bystry i jego przygody.

E. Orzeszkowa. „A... B... C...".

J. Osińska. Na Jamboree.

F. A. Ossendowski. W dżungli poleskiej.

B. Prus. Antek. Na wakacjach. Katarynka.

M. Rodziewiczówna. Lato leśnych ludzi.

W. Sieroszewski. Wśród lodów.

W. Sieroszewski. Ptaki przelotne.

M. Zaruski. Żaglowym jachtem przez Bałtyk.

St. Żeromski. Echa leśne.

GRAMATYKA I ĆWICZENIA ORTOGRAFICZNE.

J. Dańcewiczowa. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł. 0.45.

H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do ćwiczeń językowych dla VII klasy szkoły powszechnej. Książnica-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł. 0,60.

Z. Klemensiewicz. Język polski. Najważniejsze wiadomości gramatyczne z ćwiczeniami i wybór tekstów gwarowych. Dla VII klasy szkoły powszechnej. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł. 0.60.

St. Szober. Gramatyka polska w szkole powszechnej. Klasa VII. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1935. Cena zł. 0,60.

HISTORJA.

Oddział V.

PODRĘCZNIKI.

Wł. Jarosz. Opowiadania z dziejów ojczystych dla kl. V szkół powszechnych. Cz. I. Do czasów saskich. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1933. Cena zł. 1.50.

H. Pohoska i M. Wysznacka. Z naszej przeszłości. Podręcznik dla V klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta i „Naszej Księgarni". Warszawa. 1933. Cena zł. 1.50.

Schönbrenner J. Dzisiaj i dawniej na ziemiach polskich. Historja Polski. Dla V-tej klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Bibljoteka Polska". Warszawa. Cena zł. 1.50

Oddział VI.

Wł. Jarosz i Ad. Kargol. Opowiadania z dziejow ojczystych. Dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł. 1.40.

H. Pohoska i M. Wysznacka. Z naszej

przeszłości. Podręcznik do nauki historji. Dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta i „Naszej Księgarni". Warszawa. 1934. Cena zł. 1.50.

J. Schönbrenner. Dzisiaj i dawniej na ziemiach polskich. Historja Polski dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Bibljoteka Polska". Warszawa. 1934. Cena zł. 1.50.

Oddział VII.

Tytuły podręczników dla oddziału VII ogłoszone będą w późniejszym terminie w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

GEOGRAFJA I NAUKA O PRZYRODZIE.

Oddział III.

KSIĄŻKI POMOCNICZE.

Dla szkół wiejskich.

H. Gnoińska, M. Librachowa. Moja wieś. Przyroda i geografja dla III klasy wiejskich szkół pewszechnych. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów, 1935. Cena zł. 1.00.

J. Wuttkowa, Z. Zalewska, G. Wuttke. Poznaj swoją wieś. Podręcznik do nauki przyrody i geografji. Dla klasy III szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Bibljoteka Polska". Warszawa. 1934. Cena zł. 1.00.

Dla szkół miejskich.

J. Wuttkowa, Z. Zalewska, G. Wuttke. Poznaj swoje miasto. Podręcznik do nauki przyrody i geografji. Dla klasy III szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Bibljoteka Polska". Warszawa 1934. Cena zł. 1.00.

Oddział IV.

PODRĘCZNIKI.

D. Gayówna, J. Łysakiewiczówna. Przyroda i geografja dla IV klasy szkoły powszechnej. Państwowe Wydawnictwo Książek szkolnych. Warszawa-Lwów. 1935. Cena zł. 1.40.

J. Wernerowa. Poznawajmy przyrodę i nasz kraj. Podręcznik dla klasy IV szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie. 1935. Cena zł. 1.40.

GEOGRAFJA.

Oddział V.

PODRĘCZNIKI.

K. Bzowski. Geografja dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie. 1933. Cena zł. 1.60.

T. Radliński i G. Wuttke. Geografja. Kurs klasy V. Warszawa. 1933. Cena zł. 1.60.

Oddział VI.

A. Malicki, J. Piątkowski, F. Uhorczak. Geografja dla VI klasy szkoły powszechnej. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł. 1.60.

St. Niemcówna i St. Pawłowski. Geografja. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł. 1.55.

T. Radliński i G. Wuttke. Geografja. Ziemia i jej mieszkańcy. Kurs klasy szóstej szkoły powszechnej. Warszawa. 1934. Cena zł. 1.60.

Oddział VII.

M. Janiszewski, G. Wuttke. Geografja gospodarcza Polski dla VII klasy szkoły powszechnej. Instytut Wydawniczy „Bibljoteka Polska". Warszawa. 1935. Cena zł. 1.20.

A. Malicki, J. Piątkowski, W. Zinkiewicz. Jak pracujemy w Polsce. Podręcznik do nauki geografji dla VII klasy szkoły powszechnej. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1935. Cena zł. 1.20.

KSIĄŻKI POMOCNICZE, UZUPEŁNIAJĄCE, PODRĘCZNIKI.

M. Janiszewski. Fizyczna mapa Polski. Podziałka 1 : 2 000 000. Nakładem „Naszej Księgarni" Związku Nauczycielstwa Polskiego. Warszawa. 1934. Cena zł. 0.90.

E. Romer. Mały atlas geograficzny. Wydanie dwunaste. Lwów- Warszawa. Książnica-Atlas. 1934. Cena zł. 1.90.

E. Romer i T. Szumański. Polska mapa fizyczna. Podziałka 1 : 1 250 000. Nakładem Książnicy Atlas. Lwów — Warszawa. Wraz ze słowniczkiem nazw topograficznych.

NAUKA O PRZYRODZIE

Przyroda żywa.

Oddział V.

PODRĘCZNIKI.

B. Dyakowski. Przyroda żywa. Dla kla-

sy V szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł. 1.10.

D. Gayówna. Nauka o przyrodzie dla klasy V szkoły powszechnej. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa. 1933. Cena zł. 1.20.

Oddział VI.

St. Feliksiak, J. Kołodziejczyk, J. Wernerowa. Poznawajmy przyrodę. Podręcznik dla klasy szóstej szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł. 1.20.

Oddział VII.

Tytuły podręczników dla oddziału VII ogłoszone będą w późniejszym terminie w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Przyroda martwa.

PODRĘCZNIKI.

Oddział V.

Al. Dmochowski i St. Ziemecki. Nauka o przyrodzie martwej dla klasy V szkoły powszechnej. Wydawnictwo Księgarni K. Rutskiego w Wilnie. 1933. Cena zł. 1.00.

W. Żłobicki i K. Adwentowski. Wiadomości z fizyki i chemji dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł. 1.00.

Oddział VI.

Al. Dmochowski i St. Ziemecki. Przyroda nieożywiona. Dla klasy VI szkoły powszechnej. Wydawnictwo Księgarni K. Rutskiego. Wilno. 1934. Cena zł. 1.00.

Oddział VII.

A. Dmochowski i St. Ziemecki. Przyroda nieożywiona (martwa) dla VII klasy szkoły powszechnej. Nakładem Księgarni Kazimierza Rutskiego. Wilno. Cena zł. 1.10.

Wł. Żłobicki i K. Adwentowski. Przyroda martwa dla VII klasy szkół powszechnych. Nakład K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł. 1.10.

Przyroda żywa i martwa.

D. Gayówna, Wł. Żłobicki i K. Adwentowski. Podręcznik do nauki o przyrodzie żywej i martwej. Dla klasy VI szkoły powszechnej. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego, Lwów i „Naszej Księgarni". Warszawa. 1934. Cena zł. 2.10.

ARYTMETYKA Z GEOMETRJĄ.

Oddział I.

St. Durek i W. Lewicki. Rachunki dla pierwszego oddziału szkół powszechnych. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł. 0.70.

A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa I. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1933. Cena zł. 0.70.

T. Sierzputowski i S. Klebanowski. Rachunki dla I klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1933. Cena zł. 0.70.

Oddział II.

St. Durek i W. Lewicki. Rachunki dla II klasy szkół powszechnych. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1933. Cena zł. 1.00.

A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa II. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1933. Cena zł. 1.00.

T. Sierzputowski S. Klebanowski. Rachunki dla II klasy szkoły powszechnej. Wydanie drugie zmienione. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł. 0.90.

Oddział III.

A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa III. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934. Cena zł. 0.90.

T. Sierzputowski i S. Klebanowski. Rachunki. Dla III klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł. 0.90.

J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka. Dla III klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów, 1934. Cena zł. 0.90.

Oddział IV.

Z. Chwiałkowski, W. Sohayer. Rachunki dla IV klasy szkoły powszechnej. Państwowe

Wydawnictwo Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1935. Cena zł. 1.10.

A. N. Rusiecki i A. Zarzecki. Arytmetyka z geometrją. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa IV. Nakład Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934. Cena zł. 1.10.

T. Sierzputowski i S. Klebanowski. Rachunki dla IV klasy szkoły powszechnej. Książnica-Atlas. 1935. Cena zł. 1.10.

J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka i geometrja dla IV klasy szkół powszechnych. Nakład K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł. 1.10.

Oddział V.

S. Banach, W. Sierpiński i W. Stożek. Arytmetyka i geometrja dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł. 1.60.

B. Bielecki i W. Krasiński. Arytmetyka i geometrja. Tom I dla V klasy szkół powszechnych. Wydawnictwa K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł. 1.60.

A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka z geometrją. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa V. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1933. Cena zł. 1.60.

J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka i geometrja dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Bibljoteka Polska". Warszawa. 1933. Cena zł. 1.60.

Oddział VI.

S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. Arytmetyka i geometrja. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł. 1.40.

B. Bielecki i W. Krasiński. Arytmetyka i geometrja. Dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł. 1.50.

Z. Chwiałkowski. Arytmetyka z geometrją. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł. 1.50.

A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka z geometrją. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa VI. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934. Cena zł. 1.50.

Oddział VII.

S. Banach, W. Sierpiński i W. Stożek. Arytmetyka i geometrja dla VII klasy szkoły powszechnej. Książnica-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł. 1.50.

Br. Bielecki i Wł. Krasiński. Arytmetyka i geometrja. Tom III dla VII klasy szkół powszechnych. Nakład K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł. 1.50.

Z. Chwiałkowski, W. Schayer. Arytmetyka z geometrją dla VII klasy szkoły powszechnej. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł. 1.50.

ŚPIEW I MUZYKA.

Oddział V.

KSIĄŻKA POMOCNICZA.

K. Hławiczka, W. Lachman. I zanućmy pieśń wesoło. Podręcznik do nauki śpiewu dla V klasy publicznych szkół powszechnych. Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1935. Cena zł. 1.20.

Innych podręczników, względnie książek pomocniczych przystosowanych do nowych programów, brak. Nauczyciel wybierze z pośród śpiewników, ogłoszonych w części II niniejszego spisu najbardziej odpowiadające wymaganiom nowych programów i potrzebom uczniów.

60

ROZPORZĄDZENIE
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 14 czerwca 1935 r. (BP-10108/35).

o dodatkach służbowych.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. i O. P. z dn. 23 lipca 1935 r. Nr. 7, poz. 79).

Na podstawie § 40 pkt. e) oraz § 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) zarządzam, co następuje:

§ 1.

W rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 stycznia 1934 r. (Nr. BP-2754/34) w sprawie dodatków służbowych, należnych nauczycielom

szkół państwowych i publicznych, pozostających na etacie Państwa, z tytułu nauczania i zajęć nadliczbowych oraz z tytułu pracy w szkołach zawodowych i specjalnych w charakterze wybitnego fachowca (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 5) zmienionem rozporządzeniem z dnia 26 maja 1934 r. (Nr. BP-8837/34) ogłoszonem w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 58, paragraf 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 2. Dodatek służbowy za godziny nadliczbowe wypłaca się:

a) jeśli nauczanie, względnie pełnienie czynności asystenckich lub instruktorskich w godzinach nadliczbowych trwa przez pełne 2 półrocza nauki szkolnej—przez 12 miesięcy,

b) jeżeli zajęcia powyższe trwają tylko przez pierwsze półrocze—przez 4 miesiące,

c) jeśli zajęcia te trwają przez co najmniej 5 lub więcej pełnych miesięcy lecz nie przez pełne 2 półrocza nauki szkolnej—przez ilość miesięcy o 1 większą od tej, w ciągu których zajęcia te trwały,

d) jeśli zajęcia te trwają przez okres krótszy niż 5 miesięcy — przez tyle miesięcy, przez ile one trwały.

Dodatek służbowy za 11 i 12 miesiąc, przewidziany w pkcie a) i dodatek służbowy za miesiąc dodatkowy, o którym mowa w pkcie c) poprzedniego ustępu, określa się w wymiarze odpowiadającym należności dla danego miesiąca za średnią miesięczną liczbę godzin nadliczbowych w okresie czasu, w ciągu którego nauczyciel był zatrudniony“.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1935 r.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *W. Jędrzejewicz.*

61

ZARZĄDZENIE
Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 12 lipca 1935 r. (Nr BP-3932/35).

O wymiarze dodatków służbowych dla kierowników ludowych szkół rolnych.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. i O. P. z dnia 23 lipca 1935 Nr. 7 poz. 136).

Na podstawie § 40 punkt 5 lit. c oraz § 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) ustalam następujące dodatki służbowe za kierownictwo ludowych szkół rolniczych:

§ 1.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego	L. p.	siedziba szkoły	L. p.	siedziba szkoły	L. p.	siedziba szkoły
		50 zł.		75 zł.		100 zł.
Wileńskiego	1	Bruchańszczyzna (wędr.)	1	Antonowo	1	Opsa
	2	Antowil „	2	Antowil		
	3	Bereźno „	3	Berdówka		
	4	Delatycze „	4	Grzybów		
	5	Jeziernica „	5	Łazduny		
	6	Bukiszki „	6	Łuczaj		
	7	Kuków „				
	8	Kuszelewo „				
	9	Różanka „				
	10	Święciany „				

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lutego 1934 r.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *W. Jędrzejewicz.*

62

OKÓLNIK
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 28 czerwca 1935 r. (B. P. 7211/35).

W sprawie wyjazdów zagranicę.

Zdarzają się wypadki, że funkcjonarjusze państwowi, wyieżdzający zagranicę w celach naukowych, artystycznych i t. p., udzielają zagranicą wywiadów, bądź dopuszczają do ogłaszania enuncjacyj w prasie obcej częstokroć w sensie zgoła niepożądanym z punktu widzenia polityki polskiej.

Dla uniknięcia takich wypadków na przyszłość zakazuję wszystkim osobom, należącym do resortu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, pod rygorem odpowiedzialności służbowej udzielać jakichkolwiek wywiadów, enuncjacyj, czy wynurzeń dla prasy — bez uprzedniego, ścisłego uzgodnienia ich z polskiem przedstawicielstwem dyplomatycznem.

Funkcjonarjuszowi państwowemu nie wolno zapominać, że wogóle jako obywatel polski, a tembardziej jako funkcjonarjusz państwowy, obowiązany jest unikać wszystkiego, co mogłoby być wyzyskane na niekorzyść Państwa, lecz odwrotnie — winien mieć zawsze na uwadze wzmożenie Jego prestige'u zagranicą, współdziałając w miarę swych możności z polskiemi placówkami zagranicznemi.

Dlatego wszyscy funkcjonarjusze państwowi (profesorowie państwowych szkół akademickich, pomocnicze siły naukowe w tych szkołach, nauczyciele szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, artystycznych, urzędnicy i t. p.), wyjeżdzający zagranicę w jakichkolwiek innych celach niż wypadki wyjazdu na urlopy wyłącznie wypoczynkowe i kuracyjne, winni pisemnie w najprostszej formie awizować swój przyjazd w placówkach zagranicznych R. P., podając charakter pobytu, swój adres i ewentualne jego zmiany, oraz w ciągu całego pobytu zagranicą utrzymywać stałą łączność z polskiemi urzędami zagranicznemi.

Analogiczne obowiązki moralne nakłada się na osoby, które nie będąc funkcjonarjuszami państwowymi, jednak są zagranicą w pewnej mierze nieoficjalnymi przedstawicielami życia kulturalnego Polski (n. p. występują na zjazdach naukowych, artystycznych i t. p.), wyjeżdzając nawet nie z polecenia Ministerstwa a z ramienia instytucyj i organizacyj naukowych, artystycznych i kulturalnych.

Zarządzenie niniejsze ma na widoku również ułatwienie zadań, jakie ma spełnić delegowany funkcjonarjusz (przedstawiciel instytucji),—ponieważ placówki zagraniczne dysponują informacjami i środkami, jakie niejednokrotnie mogą ułatwić zadanie wyjeżdzającym.

Minister: (—) *W. Jędrzejewicz.*

63

MINISTER
WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

Warszawa

OKÓLNIK Nr. 77

z dnia 6 września 1935 r. (I Praw-2540/115/35).

O legitymacjach szkolnych i ulgach kolejowych dla młodzieży szkolnej.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustala z ważnością od początku roku szkolnego 1935/36 nowy typ legitymacji szkolnej (uczniowskiej, studenckiej) dla uczącej się młodzieży.

I. Legitymacja szkolna służy do stwierdzenia tożsamości ucznia. Legitymacja szkolna jest drukiem o charakterze dokumentu urzędowego, sporządzonym na kartonie wymiaru 74x105 mm o tle wzorzystem z godłem państwowem, z wyciśniętą suchą pieczęcią Ministerstwa W. R. i O. P. oraz z odpowiednim naddrukiem.

II. Legitymacja szkolna uprawnia równocześnie na zasadzie zarządzenia Ministerstwa Komunikacji do ulg kolejowych dwojakich:

1) przy przejazdach jednorazowych w wagonach klasy I, II i III pociągów osobowych lub pośpiesznych w relacjach dowolnych i dowolną ilość razy,

2) przy przejazdach codziennych na naukę od stacji miejsca stałego zamieszkania do stacji siedziby szkoły lub zakładu i z powrotem, w wagonach klasy II i III pociągów osobowych na odległość nie dalszą, niż 100 km. za odcinkowemi biletami miesięcznemi szkolnemi.

III. Ulgi kolejowe przysługują za zgodą Ministerstwa Komunikacji uczniom następujących grup szkół, zakładów i kursów:

a) szkół państwowych wszelkich typów, publicznych szkół powszechnych oraz tych szkół prywatnych, które posiadają prawa szkół państwowych lub publicznych, albo zrównanych w zakresie ulg kolejowych ze szkołami państwowemi lub publicznemi,

b) publicznych szkół dokształcających zawodowych oraz prywatnych szkół dokształcających zawodowych, posiadających prawa szkół publicznych,

c) szkół i kursów niepaństwowych, którym zostało indywidualnie przyznane przez Ministerstwo W. R. i O. P. w porozumieniu z Ministerstwem Komunikacji prawo do ograniczonych ulg kolejowych.

IV. W związku z powyższem (pod III) rozgrupowaniem szkół rozróżnia się trzy rodzaje legitymacji:

wzór a) — barwy żółtej,
wzór b) — „ „
wzór c) — barwy niebieskiej.

Wszystkie trzy wzory zaopatrzone są w odpowiednie klauzule, dotyczące ulgi kolejowej i odpowiadają warunkom („legitymacji przepisanego wzoru"), ustalonym w przepisach taryfowych Ministerstwa Komunikacji, jako wzory Nr. 1 — a), Nr. 1 — b), Nr. 1 — c) (Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych z dnia 15 sierpnia 1935 r. Nr. 32, poz. 427).

V. Legitymacje szkolne wystawiają swym uczniom (słuchaczom) — zarządy (kierownicy, dyrektorowie, przełożone i t. p.) szkół, zakładów, kursów, na blankietach odpowiedniego wzoru w następujący sposób:

1) na stronie pierwszej wpisują w miejscach na to przeznaczonych: Nr. legitymacji ucznia (słuchacza), rok szkolny (na wzorze a), lub rok kalendarzowy (na wzorze b) i c), imię i nazwisko ucznia (słuchacza) w pierwszym przypadku, miejsce jego zamieszkania oraz stację kolejową miejsca zamieszkania, odbijają podłużną pieczątkę z urzędową nazwą szkoły (zakładu, kursu); umieszczają obok wytłoczonej suchej pieczęci Ministerstwa W. R. i O. P. w miejscu, oznaczonem „podpis władzy szkolnej", podpis własnoręczny, stwierdzający prawdziwość powyższych danych i zastosowanie blankietu odpowiedniego wzoru; jedynie w szkołach akademickich podpis umieszcza „za Rektora" urzędnik Sekretarjatu szkoły, uprawniony przez Rektora;

2) na stronie drugiej naklejają w sposób możliwie trwały, w miejscu na to przeznaczonem, fotografję ucznia (słuchacza), potwierdzają tożsamość osoby odciskiem na fotografji pieczęci urzędowej szkoły (rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 2.XI. 1931 r. Dz. Urz. Nr. 11, poz. 127) w ten sposób, aby część tej pieczęci odbiła się również na legitymacji oraz stwierdzają ważność legitymacji ponownym odciskiem tejże pieczęci urzędowej w odpowiedniej rubryce.

Przy wydawaniu nowej legitymacji należy żądać zwrotu legitymacji z poprzedniego okresu.

VI. Legitymacje wzoru a) uprawniają do nabywania tak biletów ulgowych na przejazdy jednorazowe, jak biletów miesięcznych szkolnych. Legitymacje te służą na jeden rok szkolny, ważność ich stwierdza się dwukrotnie, mianowicie przy wystawianiu ich i z początkiem drugiego półrocza szkolnego przez wpisanie daty i odciśnięcie pieczęci szkolnej w przeznaczonych na to rubrykach. Termin końcowy ważności legitymacji upływa z dniem 30 września.

Legitymacje wzoru b) uprawniają również do ulg jednorazowych i do nabywania biletów miesięcznych szkolnych, przyczem jednak legitymacje służą tylko na okres najwyżej 6-miesięcy, a ważność ich stwierdza się przy wystawianiu i co miesiąc w ostatnim tygodniu

każdego upływającego miesiąca przez odciśnięcie pieczęci szkolnej w przeznaczonych na to rubrykach. Szkoła może stwierdzić ważność legitymacji lub wystawić legitymację również na okres feryj.

Legitymacje wzoru c) uprawniają tylko do nabywania biletów miesięcznych szkolnych i służą najwyżej na okres 6-miesięcy lub na przeciąg krótszy, przyczem ważność legitymacji stwierdza się przy wystawianiu i co miesiąc w ostatnim tygodniu każdego upływającego miesiąca przez odciśnięcie pieczęci szkolnej (kursu) w przeznaczonych na to rubrykach. Ważność legitymacji wygasa w ostatnim dniu miesiąca, w którym uprawniony uczęszczał rzeczywiście na kurs i nie może być przedłużona na okres czasu, podczas którego kurs się nie odbywa (np. ferje).

VII. Wiek uczniów, uprawnionych do legitymacyj, został *ograniczony* zasadniczo do lat 30. Osobom więc w wieku *ponad lat 30 bezwzględnie nie należy wydawać* legitymacyj szkolnych, uprawniających do korzystania z ulg kolejowych. Uchybienia w tym względzie pociągną za sobą konsekwencje, przewidziane w ustępie XII niniejszego okólnika.

Wyjątek co do ograniczenia wieku stanowią osoby, kształcące się w szkołach (zakładach) specjalnych dla upośledzonych, dla których norma wieku nie jest ustalona.

VIII. Blankiety legitymacyj szkolnych dostarcza wyłącznie P.A.T. Drukarnia Państwowa w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 22, na podstawie piśmiennych zapotrzebowań.

Zapotrzebowania, przygotowane w formie pism urzędowych, przez zainteresowane zarządy szkół (zakładów, kursów), adresowane do P. A. T., Drukarni Państwowej, winny być kierowane do władzy szkolnej, której dana szkoła (zakład, kurs) bezpośrednio podlega (Ministerstwo W. R. i O. P., Kuratorja Okręgów Szkolnych, Inspektoraty Szkolne Obwodowe). Zakłady naukowe teologiczne niepaństwowe kierują zapotrzebowania na blankiety legitymacyj za pośrednictwem Ministerstwa W. R. i O. P.

Władza szkolna po sprawdzeniu, czy dana szkoła jest uprawniona do wystawiania swym uczniom (słuchaczom) legitymacyj zamawianego wzoru, potwierdza zapotrzebowanie i przesyła je do P. A. T. Drukarni Państwowej do wykonania.

P. A. T. Drukarnia Państwowa dostarcza zapotrzebowane w powyższy sposób blankiety legitymacyj szkole bezpośrednio za zaliczeniem pocztowem. Zapotrzebowania bez potwierdzenia władzy szkolnej P. A. T. Drukarnia Państwowa nie będzie uwzględniać.

WZÓR ZAPOTRZEBOWANIA.

Nazwa szkoły — Do
Nr. — P. A. T.
data — Drukarni Państwowej
w Warszawie
ul. Miodowa 22.

....
(Nazwa szkoły)

prosi o dostarczenie .... (słownie ....) blankietów legitymacyj szkolnych wzór Nr. a) lub b) lub c) za zaliczeniem pocztowem pod adresem ....

Podpis zarządu szkoły

Pieczęć urzędowa szkoły.

WZÓR POTWIERDZENIA WŁADZY SZKOLNEJ NA ZAPOTRZEBOWANIU.

Powyższe zapotrzebowanie potwierdza się.
Pieczęć urzędowa władzy szkolnej.

Podpis.

IX. Blankiet legitymacji szkolnej łącznie z pochewką, służącą dla ochrony legitymacji przed zniszczeniem, kosztuje 10 gr.

W razie potrzeby może zarząd szkoły (zakładu, kursu) pobierać od uczniów (słuchaczów) należność za legitymacje w kwocie wyższej, lecz najwyżej do 20 gr., na pokrycie ewentualnych wydatków, związanych z wystawieniem legitymacji (nabycie pieczątki, korespondencja w sprawach legitymacyj i t. p.).

X. Władze szkolne prowadzą ewidencję nabywanych blankietów legitymacyj przez poszczególne podległe im szkoły, notując każdorazowo liczbę i rodzaj zapotrzebowanych blankietów przy potwierdzeniu zapotrzebowań.

Zarządy szkół (zakładów, kursów) prowadzą:

1) ewidencję nabywanych blankietów;

2) ewidencję wystawionych legitymacyj z wymienieniem nazwisk uczniów (słuchaczów) według klas (wydziałów, kursów) oraz daty wystawienia każdej legitymacji.

XI. W razie zagubienia legitymacji bądź utraty jej w jakikolwiek inny sposób, uczeń (słuchacz) winien zawiadomić o tem niezwłocznie zarząd szkoły, który wystawił utraconą legitymację, podając czas i okoliczności utraty,

umieścić ogłoszenie na własny koszt we właściwym terytorjalnie dzienniku urzędowym wojewódzkim i przedłożyć zarządowi szkoły odnośny egzemplarz tego dziennika.

Nie wcześniej, niż w dwa tygodnie od daty ukazania się powyższego ogłoszenia, może szkoła (zakład, kurs) wystawić uczniowi (słuchaczowi) nową legitymację.

O zagubieniu przez ucznia, a następnie o wystawieniu mu nowej legitymacji szkoła (zakład, kurs) zawiadamia niezwłocznie właściwą terytorjalnie Dyrekcję Kolei Państwowych.

XII. W razie nadużyć lub nieprawnego korzystania z ulgi kolejowej przez ucznia uczeń ten może być na stałe pozbawiony prawa do korzystania z ulg (przez skreślenie na legitymacji szkolnej klauzuli uprawniającej do ulg kolejowych).

Wystawianie i stwierdzanie ważności legitymacyj przez zarządy szkół, zakładów lub kursów dla osób nieuprawnionych lub nieuczęszczających na naukę, pociągnąć może za sobą w stosunku do szkół prywatnych—niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności karnej i cywilnej—utratę prawa do wystawiania legitymacyj szkolnych, ustalonych w niniejszym okólniku, zaś w stosunku do szkół państwowych — pociągnięcie osób odpowiedzialnych za prawidłowe stosowanie legitymacyj szkolnych do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

XIII. Do sprawdzenia, czy dana szkoła jest uprawniona do wystawiania legitymacyj, zawierających klauzulę o ulgach kolejowych, służy wykaz szkół, ogłaszany przez Ministerstwo Komunikacji w porozumieniu z Ministerstwem W. R. i O. P.

W zależności od kategorji ulg kolejowych uprawnione szkoły są w wykazie podzielone na trzy grupy: A, B i C i wystawiają legitymacje:

w grupie A—wzoru (Nr. 1—a),
w grupie B—wzoru (Nr. 1—b),
w grupie C—wzoru (Nr. 1—c).

Wykaz będzie sporządzany i ogłaszany tylko raz w roku—z końcem roku szkolnego lub w okresie feryj wakacyjnych. Zmiany i uzupełnienia tego wykazu w ciągu roku szkolnego nie będą uskuteczniane.

XIV. Uchyla się przepisy dotychczasowe w sprawie legitymacyj szkolnych i ulg kolejowych dla młodzieży szkolnej.

Okólnik niniejszy nie odnosi się do szkół, zakładów i kursów prywatnych, które nie zostały wskazane w ustępie III niniejszego okólnika.

Licząc się z możliwością, iż nie wszyscy uczniowie będą na czas zaopatrzeni w nowe legitymacje szkolne, Ministerstwo Komunikacji wydało zarządzenie, aby kasy kolejowe honorowały dotychczasowe zaświadczenia szkolne do dnia 31 października 1935 r.

Minister:
W. Jędrzejewicz.

64

MINISTERSTWO
WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

Warszawa

OKÓLNIK Nr. 70

z dnia 10 sierpnia 1935 r. (II Pr-4506/35)

w sprawie modelarstwa lotniczego.

W celu rozbudzenia wśród najszerszych warstw młodzieży zrozumienia i zamiłowania do lotnictwa Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zamierza, w porozumieniu z Zarządem Głównym L. O. P. P., wprowadzić, zacząwszy od roku szkolnego 1935/36, w publicznych szkołach powszechnych i w państwowych gimnazjach modelarstwo lotnicze w ramach obowiązujących zajęć praktycznych.

Prace z zakresu modelarstwa lotniczego będą wykonywane w klasach VI i VII szkół powszechnych oraz w klasach I—IV gimnazjum, przyczem w klasie VI szkół powszechnych należy na nie przeznaczyć w sumie około 10 godzin, w klasie zaś VII szkół powszechnych oraz w każdej klasie gimnazjum przeciętnie po 14 godzin. Godziny przeznaczone na modelarstwo lotnicze należy skupiać stale w drugiem półroczu w ten sposób, by powyższe prace były wykonane w kilku po sobie następujących tygodniach.

W ciągu pierwszego półrocza roku szkolnego 1935/36 Ministerstwo określi szczegółowo tematy prac z zakresu modelarstwa lotniczego (belkowe i kadłubowe modele samolotów), potrzebny materjał, organizację pracy i t.d.

Szkołom powszechnym dostarczy potrzebnych materjałów L. O. P. P., w gimnazjach koszty związane z temi pracami pokrywane będą z taksy administracyjnej (około 2 zł.— 2,50 zł. za materjał na jeden model).

Celem ułatwienia nauczycielstwu prowadzenia prac z zakresu modelarstwa lotniczego na terenie szkół, organizowane będą przez Zarząd Główny L. O. P. P. i okręgi wojewódzkie L. O. P. P. w najbliższym czasie specjalne kursy, na które należałoby kierować przedewszystkiem nauczycieli uczących zajęć praktycznych w gimnazjach. Aby jednak dać szkołom możność właściwego rozwiązania omawianego zagadnienia i racjonalnej organizacji pracy już w roku szkolnym 1935/36, zamierza Zarząd Główny L. O. P. P. ogłosić odpowiednie wskazówki w formie broszury, która zostanie rozpowszechniona po szkołach w odpowiedniej ilości egzemplarzy.

Podsekretarz stanu:
(—) *K. Chyliński.*

Płaćmy regularnie składki członkowskie do Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych i zdobywajmy nowych członków.

65

MINISTERSTWO
WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

Warszawa

OKÓLNIK Nr. 69.

z dnia 7 sierpnia 1935 r. (I. Praw-2072/114/35)

w sprawie zamawiania i nabywania świadectw i druków o charakterze dokumentu urzędowego.

W związku ze stwierdzonemi przez Drukarnię Państwową przypadkami usiłowania zakupu blankietów świadectw dojrzałości na podstawie fałszywych zamówień, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poleca przestrzeganie następującego—uzgodnionego z Drukarnią Państwową — trybu postępowania przy zaopatrywaniu się szkół w blankiety świadectw i innych druków, mających charakter dokumentu urzędowego, drukowanych w Drukarni Państwowej:

1) zamówienie, kierowane do Drukarni Państwowej lub do księgarń posiadających prawo sprzedaży świadectw, winno mieć wszystkie cechy pisma urzędowego, a więc papier z naddrukiem lub w inny sposób odbitą firmą szkoły, z numerem dziennika podawczego i datą, z własnoręcznym podpisem dyrektora (kierownika) szkoły lub jego zastępcy i odciśniętą pieczęcią urzędową szkoły,

2) w razie osobistego zakupywania blankietów świadectw, delegowana w tym celu osoba winna przedstawić przygotowane w powyższy sposób zamówienie a nadto piśmienne upoważnienie do odbioru świadectw i dowód osobisty dla stwierdzenia tożsamości; jeśli osobą zakupującą blankiety świadectw jest dyrektor (kierownik) szkoły, którego podpis figuruje na zamówieniu, w takim przypadku upoważnienie do odbioru świadectw jest zbędne i wystarczy w tym celu udowodnienie zajmowania stanowiska dyrektora (kierownika) danej szkoły,

3) o zamierzonem zakupieniu blankietów świadectw za pośrednictwem osoby upoważnionej, należy piśmiennie uprzedzić odnośny punkt sprzedaży z podaniem (w tem piśmie) wzoru podpisu odbiorcy świadectw,

4) nie należy zamawiać świadectw w drodze telefonicznej bądź telegraficznej, gdyż takie zamówienia nie będą honorowaane.

Dyrektor Departamentu:
(—) Al. Kawałkowski.

66

OKÓLNIK

Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 24 września 1935 r. Nr. 0.32426/35.

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj i Kierowników Szkół oraz ogółu Nauczycielstwa w Okręgu

w sprawie Tygodnia Szkoły Powszechnej.

Od 2 do 9 października b. r. Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych urządza „Tydzień Szkoły Powszechnej“. W tym czasie Komitety Tygodnia organizują pogadanki propagandowe, odczyty

i imprezy oraz przeprowadzają zbiórki na ulicach, w lokalach publicznych, w szkołach, w urzędach, bankach i t. p.

Interes szkoły powszechnej wymaga, aby wyniki „Tygodnia" były najbardziej owocne, aby jaknajwięcej potrzeb szkolnych mogły zaspokoić.

Jestem przekonany, że społeczeństwo poprze najgorącej pracę organizatorów „Tygodnia", a w pierwszym rzędzie wezmą w niej udział wszyscy pracownicy szkolni, okazując jaknajczynniejszą pomoc i poparcie dla wszelkich imprez i zbiórek. Od wyników „Tygodnia" zależy w dużym stopniu rozwój Towarzystwa, a co za tem idzie—i możność zastąpienia ciasnych i niehigjenicznych izb nowemi budynkami szkolnemi.

Musimy pamiętać, że okrąg nasz należy do tych, które mają najmniejszą ilość własnych budynków, a świadomość takiego stanu powinna wzmóc naszą akcję na rzecz Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Przypominam jednocześnie, że młodzież szkolna nie może brać udziału w zbiórkach ulicznych, a normalny tok zajęć szkolnych nie powinien doznać przerwy z okazji urządzanych imprez.

Kurator Okręgu Szkolnego:

(—) K. Szelągowski.

67

OKÓLNIK

Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 2 marca 1935 r. Nr. I-3184/35

Do P.P. Inspektorów Szkolnych i Kierowników Szkół w Okręgu

w sprawie zezwolenia na używanie podręcznika p. t. Prawosławny Malitwasłou na cerkouna sławiańskaj i biełaruskaj mowie.

Podaję do wiadomości, że zezwoliłem tymczasowo na używanie przy nauczaniu religji prawosławnej podręcznika p. t. Prawosławny Malitwasłou na carkouna sławiańskaj i biełaruskaj mowie.

Kurator Okręgu Szkolnego:

(—) K. Szelągowski.

68

INSTRUKCJA

Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 22 lipca 1935 r. Nr. I—24296/35

w sprawie wykorzystania elementów środowiskowych w nauczaniu i wychowaniu w publicznych szkołach powszechnych.

Realizacja obowiązującego programu nauczania oraz troska o właściwy kierunek i skuteczną metodę oddziaływania wychowawczego szkoły wymaga specjalnej uwagi przy organizowaniu pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkołach, do których uczęszcza dziatwa wyłącznie, lub przeważnie narodowości białoruskiej, litewskiej i żydowskiej.

Zasadniczą podstawą przy rozwiązywaniu omawianego zagadnienia winno być wykorzystywanie obowiązującego programu ze szczególnem jednak zwróceniem uwagi na te partje materjału poszczególnych przedmiotów, w których program żąda, lub zezwala na środowiskowe opracowanie materjału przyczem ideą przewodnią w tej pracy winno być wytwarzanie w dziatwie poczucia wspólnoty z innemi regjonami Państwa Polskiego.

Opierając się na szczerem i czynnem poszanowaniu odrębności narodowej, religijnej i kulturalnej środowiska, winien nauczyciel przez zaznajamianie dziatwy z kulturą polską, podkreślanie wzajemnego przenikania się obu kultur, oraz wykazywanie łączności dziejowej obu narodów w jednem Państwie, zdążać do wychowania obywateli, którzy Polskę uważać będą za własne Państwo, i wezmą na równi z innymi obywatelami odpowiedzialność za jego losy.

Aby z zadania tego wywiązać się należycie, powinien nauczyciel poza innemi, ogólnemi cechami dobrego wychowawcy, spełniać jeszcze następujące warunki:

1) Pracując w szkole o przeważającej liczbie dzieci narodowości niepolskiej musi nauczyciel znać dobrze język środowiska w mowie i piśmie nawet w tym wypadku, gdy nauka w szkole odbywa się wyłącznie w jęz. polskim.

2) W klasie I w okresie przygotowawczym język środowiska winien być szczególnie wykorzystany do nawiązywania łączności między nauczycielem i dziećmi, przywiązania dzieci do szkoły, oraz służyć jako łagodne

przejście do języka polskiego (jeśli chodzi o jęz. białoruski, umiejętny dobór tematów i wypływający z nich zasób wyrazów o podobnem brzmieniu i znaczeniu w obydwu językach). W czasie nauki w kl. I i w klasach starszych posługiwanie się językiem środowiska winno być często stosowane, zwłaszcza w wypadkach, gdzie może to być dydaktycznie wyzyskane.

3) W szkołach o ludności wyłącznie, lub prawie wyłącznie prawosławnej, należy do planu nauczania włączyć święta, obrzędy i zwyczaje tego wyznania.

4) Niezbędna w każdej szkole znajomość środowiska, staje się w szkole z dziatwą narodowościowo-niepolską warunkiem zasadniczym skuteczności pracy dydaktycznej i wychowawczej, wpływającym nie tylko na dobór materjału nauczania w pewnej mierze, ale przedewszystkiem na metodę oddziaływania wychowawczego. Wszystkie momenty, świadczące o pozytywnej współpracy środowiska z Państwem w chwili obecnej i w przyszłości następnie postacie historyczne, choćby z dalszego, ale tutejszego środowiska, wszystkie pomniki i zabytki, wiążące ziemie tutejsze z Polską, muszą być jak najracjonalniej spożytkowane w pracy dydaktyczno-wychowawczej. Wymaga to od nauczyciela najpierw dokładnego poznania tych spraw, a następnie wybrania w zależności od środowiska odpowiedniej metody pracy.

5) We wszystkich szkołach, w których na podstawie orzeczenia władz szkolnych wprowadzono język środowiska jako język nauczania (jedyny lub drugi obok języka polskiego) względnie jako przedmiot, należy bezwzględnie przestrzegać nauczania określonych przedmiotów w tym języku, oraz tygodniowego wymiaru godzin języka środowiska. Nauczyciel, nie stosujący się ściśle do tych postanowień, podważyłby powagę szkoły i władz szkolnych.

Czy zapisałeś się na członka Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych?

69

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. III. 2683/3/35.

Warszawa, 6 maja 1935 r.

Przyjmowanie obligacyj 6% Pożyczki Narodowej na kaucje i wadja.

OKÓLNIK

Do

Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydjum Rady Ministrów, wszystkich Ministerstw.

W sprawie przyjmowania obligacyj 6% Pożyczki Narodowej na kaucje i wadja Ministerstwo Skarbu ustala, co następuje:

1) Obligacje 6% Pożyczki Narodowej mogą być przyjmowane od pierwonabywców t. j. od osób, na imię których są wystawione lub od osób, które nie będąc pierwonabywcami, otrzymały zezwolenie Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej na przelew obligacyj na swoje imię.

2. Przy składaniu obligacyj 6% Pożyczki Narodowej na kaucje lub wadja mają być one zaopatrzone podpisem posiadacza in blanco umieszczonym na obligacji w miejscu przeznaczonem na przelewy.

3) W razie trwania umowy obligacji 6% Pożyczki Narodowej nie mogą być użyte na wymianę dotychczasowych zabezpieczeń złożonych w innych papierach wartościowych wzgl. w gotówce złożonej do dnia 28 września 1933 r. t. j. do czasu otwarcia subskrypcji 6% Pożyczki Narodowej. Zabezpieczenia gotówkowe złożone po dniu 28. 9. 1933 r. można wymienić na obligacje 6% Pożyczki Narodowej. Książeczki oszczędnościowe należy traktować narówni z gotówką.

4) W razie zawierania formalnie nowej umowy, która jednak w istocie jest przedłużeniem umowy poprzedniej, obligacje 6% Pożyczki Narodowej nie mogą być użyte na wymianę zabezpieczeń poprzednich, złożonych w innych papierach wartościowych względnie w gotówce (książeczce oszczędnościowej) złożonej przed 28/9 1933 r. mogą być natomias użyte na wymianę poprzednich zabezpieczeń, złożonych w innej formie jak naprzykład w bankowych listach gwarancyjnych, w wekslach i t. p.

5) Ograniczenia zawarte w p. 3 i 4 nie mają zastosowania, gdy zachodzi potrzeba wymiany obligacyj pożyczek państwowych,

spowodu wylosowania ich do umorzenia lub spowodu wylosowania premji na numer obligacji złożonej tytułem zabezpieczenia; w tych przypadkach na uzupełnienie kaucji (wadja) w związku z wycofaniem (zrealizowaniem) obligacyj wylosowanych mogą być przyjmowane również obligacje 6% Pożyczki Narodowej.

6) Gdy w wyniku niedotrzymania warunków i postanowień umownych Skarb Państwa poszukiwać będzie na obligacjach 6% Pożyczki Narodowej, znajdujących się w depozycie swych szkół i strat, Komisarz Generalny udzielać będzie każdorazowo zezwolenia na dokonanie przelewu tych obligacyj.

7. W myśl obwieszczenia Ministra Skarbu z dn. 9 lipca r. b. (Monitor Polski Nr. 155 poz. 205) mają być przyjmowane obligacje 6% Pożyczki Narodowej jako kaucje i wadja według kursu 75 za 100.

Okólniki Ministerstwa Skarbu z dnia 20 lipca 1934 r. L. D. III. 12426/3/34, z dnia 12 października 1934 r. L. D. III. 16610/3/34 i z dnia 16 stycznia 1935 r. L. D. III. 19931/3/34 tracą moc obowiązującą.

Dyrektor Departamentu (—) *Nowak.*

70

ORGANIZACJA SZKÓŁ.

Wykaz szkół prywatnych, które w roku szkolnym 1935/36 posiadają prawa szkół państwowych, nadane na podstawie rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 maja 1929 r. Nr. II-2875/29 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, p. 75).

OKRĄG SZKOLNY WILEŃSKI.

A. Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące.

Województwo Białostockie.

Grodno—Gimn. męskie im. H. Sienkiewicza—Koła Polskiej Macierzy Szkolnej, niepełne prawa.

Grodno—I Społeczne Gimn. koedukacyjne T-wa dla utrzymywania gimn., —niepełne prawa,

Sejny—Gimn. męskie im. św. Kazimierza—Kurji Biskupiej,—pełne prawa.

Województwo Nowogródzkie.

Baranowicze—Gimn. koedukacyjne im. kr. Barbary Radziwiłłówny, Walentyny Szulickiej, —pełne prawa,

Baranowicze—Gimn. koedukacyjne C. Epsztejna—niepełne prawa,

Słonim—Gimn. koedukacyjne Żydowsk. T-wa Szkoły Średniej,—niepełne prawa.

Województwo Wileńskie.

Druja—Gimn. koedukacyjne Polskie im. Króla Stefana Batorego — Zgromadzenia O. O. Marjanów,—pełne prawa,

Głębokie—Polskie Gimn. koedukacyjne im. Unji Lubelskiej T-wa „Oświata", — niepełne prawa,

Wilno—Gimn. męskie O. O. Jezuitów, — pełne prawa,

Wilno—Gimn. męskie Zgromadz. Ks. Ks. Misjonarzy,—niepełne prawa,

Wilno—Gimn. żeńskie im. św. Katarzyny — Zgromadz. PP. Benedyktynek,—niepełne prawa,

Wilno—Gimn. żeńskie Zgromadzenia SS. Najświętszej Rodziny z Nazaretu, — pełne prawa,

Wilno—Liceum żeńskie im. Filomotów—Pietraszkiewiczówny Stanisławy, — niepełne prawa,

Wilno—Gimn. koedukacyjne Chaima Epsztejna i J. Szpajzera,—pełne prawa,

Wilno—Gimn. koedukacyjne im. Witolda Wielkiego—Litew. Stow. Oświat. Rytas,—niepełne prawa,

Wilno—Gimn. koedukacyjne Społeczne im. Al. Puszkina,—niepełne prawa,

Wilno—Gimn. koedukacyjne Żydowsk. Centralnego Komitetu Oświaty w Wilnie, — niepełne prawa.

B. Prywatne Zakłady Kształcenia Nauczycieli.

Województwo Nowogródzkie.

Słonim—Pryw. Semin. Naucz. Żeńskie im. Matki Marceliny Darowskiej — śś. Niepokalane—pełne prawa.

71

PODZIAŁ

Okręgu Szkolnego na rejony wizytacyjne.

Szkolnictwo powszechne.

I. **P. Stefan Bąbiński,** naczelnik wydziału wizytuje obwody inspektorskie: nowogródzki i grodzieński.

II. **P. Wiktor Gryglewski,** wizytator szkół,

wizytuje obwody: wilejski, wołożyński, nieświeski, baranowicki, słonimski.

III. Vacat. obwody: brasławski, głębocki, święciański, wileńsko-trocki, suwalski.

IV. Vacat. obwody: Wilno-miasto, oszmiański, szczuczyński, lidzki, wołkowyski, postawski.

Szkoły średnie ogólnokształcące i zakłady kształcenia nauczycieli.

I. **P. Józef Lubojacki,** naczelnik wydziału, wizytuje:

A. Państwowe:

1. Prawosławne seminarjum duchowne w Wilnie.
2. Seminarjum naucz. im. Kr. Jadwigi w Wilnie.

B. Prywatne:

1. Gimnazjum T-wa Pedagogów w Wilnie.
2. Gimnazjum im. A. Puszkina w Wilnie.

II. Vacat.

A. Państwowe:

1. Gimnazjum im. G. Piramowicza w Dziśnie.
2. Gimnazjum im. T. Zana w Mołodecznie.
3. Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Oszmianie.
4. Gimnazjum św. Kazimierza w Nowej Wilejcie.
5. Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Wilejce.
6. Gimnazjum im. J. Piłsudskiego w Święcianach.
7. Gimnazjum. im. A. Mickiewicza w Wilnie.
8. Gimnazjum im. J. Słowackiego w Wilnie.
9. Filja białoruska Gimn. im. J. Słowackiego w Wilnie.
10. Gimnazjum im. El. Orzeszkowej w Wilnie.
11. Seminarjum naucz. im. Konarskiego w Święcianach.
12. Seminarjum naucz. w Trokach.

B. Prywatne:

1. Gimnazjum Ks. Ks. Misjonarzy w Wilnie.
2. Gimnazjum Ch. Epsztejna i J. Szpajzera w Wilnie.
3. Gimnazjum im. Piotra Skargi w Wilnie.
4. Gimnazjum im. Witolda Wielkiego w Wilnie.
5. Gimnazjum Stowarzyszenia „Tuszyja” w Wilnie.
6. Gimnazjum Żydowskiego Centr. Kom. Oświaty w Wilnie.
7. Gimnazjum w Brasławiu.
8. Gimnazjum im. Kr. St. Batorego w Drui.
9. Gimnazjum im. Unji Lubelskiej w Głębokiem.
10. Gimnazjum Stow. „Rytas“ w Święcianach.

III. **P. Edward Rzeszowski,** wizytator szkół, wizytuje:

A. Państwowe:

1. Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Grodnie.
2. Gimnazjum im. E. Plater w Grodnie.
3. Gimnazjum im. M. Konopnickiej w Suwałkach.
4. Gimnazjum im. K. Brzostowskiego w Suwałkach.
5. Gimnazjum im. Z. Augusta w Wilnie.
6. Gimnazjum im. J. Lelewela w Wilnie.
7. Gimnazjum im. Kr. St. Batorego w Wołkowysku.
8. Semin. Naucz. im. Ks. Piramowicza w Augustowie.
9. Semin. Naucz. męskie w Grodnie.
10. Semin. Naucz. żeńskie im. E. Orzeszkowej w Grodnie.
11. Semin. Naucz. im. R. Traugutta w Świsłoczy.
12. Semin. Naucz. im. E. Platerówny w Wołkowysku.

B. Prywatne.

1. Gimnazjum im. H. Sienkiewicza P.M.S. w Grodnie.
2. Gimnazjum Społeczne dla utrzym. gimn. w Grodnie.
3. Gimnazjum Stowarzyszenia Kultur. Oświat. „Tarbut“ w Grodnie.
4. Gimnazjum im. św. Kazimierza Kurji Biskupiej w Sejnach.
5. Gimnazjum Żyd. T-wa Szkół Średnich w Suwałkach.
6. Gimnazjum Żydowskie T-wa „Tarbut“ w Wilnie.

7. Gimnazjum Żyd. T-wa „Herclija w Wołkowysku.

8. Gimnazjum O.O. Jezuitów w Wilnie.

9. Semin. Naucz. Stow. Kulturalno-Oświatowego „Tarbut" w Grodnie.

IV. **P. Antonina Zubelewiczówna,** wizytator szkół, wizytuje:

A. Państwowe.

1. Gimnazjum im. Rejtana w Baranowiczach.
2. Gimnazjum im. Chodkiewicza w Lidzie.
3. Gimnazjum im. Syrokomli w Nieświeżu.
4. Gimnazjum im. Mickiewicza w Nowogródku.
5. Gimnazjum im. T. Kościuszki w Słonimie.
6. Gimnazjum im. T. Hołówki w Stołpcach.
7. Gimnazjum im. Ks. J. Czartoryskiego w Wilnie.
8. Seminarjum Naucz. w Nieświeżu.
9. Seminarjum Naucz. w Słonimie.
10. Seminarjum Naucz. w Szczuczynie k/Lidy.
11. Seminarjum Ochroniarskie im. M. Konopnickiej w Wilnie.
12. Seminarjum Naucz. im. Tomasza Zana w Wilnie.

B. Prywatne:

1. Gimnazjum im. B. Radziwiłłówny w Baranowiczach.
2. Gimnazjum im. Ch. Epsztejna w Baranowiczach.
3. Gimnazjum Żyd. T-wa Szkół Średn. w Słonimie.
4. Gimnazjum im. św. Katarzyny P. P. Benedyktynek w Wilnie.
5. Gimnazjum SS. Nazaretanek w Wilnie.
6. Gimnazjum im. Filomatów p. Pietraszkiewiczówny w Wilnie.
7. Seminarjum ochroniarskie w Nieświeżu.
8. Seminarjum Naucz. S. S. Niepokalanek w Słonimie.
9. Seminarjum Stow. „Tarbut" w Wilnie.
10. Seminarjum im. Dr. Czarno w Wilnie.
11. Seminarjum Ochron. im. Dr. Czarno w Wilnie.

Szkoły Zawodowe.

P. **Inż. Waldemar Gordziałkowski,** p. o. naczelnika wydziału wizytuje:

A. Państwowe:

1. Państwową Szkołę Techniczną im. Marszałka J. Piłsudskiego w Wilnie. Wydziały: Mechaniczny, Kolejowo - Mechaniczny i Budowlany.
2. Państwowe Gimnazjum Mechaniczne w Wilnie.
3. Państwową Szkołę Rzemiosł Budowlanych w Wilnie.

B. Prywatne:

1. Szkołę Rzemiosł Artystycznych Towarzystwa Artystów Plastyków w Wilnie.
2. Kursy Korespondencyjne T-wa Kursów Technicznych w Wilnie.

P. Inż. Eugienjusz Nieciejowski, p. o. wizytatora szkół, wizytuje:

A. Państwowe.

1. Państwową Szkołę Techniczną im. Marszałka J. Piłsudskiego w Wilnie. Wydziały: Elektryczny, Mierniczy, Meljoracyjny i Drogowy.
2. Państwowe Gimnazjum Elektryczne w Wilnie.
3. Państwową Szkołę Rzemieślniczo-Przemysłową w Wilnie.
4. Państwową Szkołę Rzemieślniczo-Przemysłową w Lidzie.
5. Państwową Szkołę Rzemieślniczo-Przemysłową w Suwałkach.

B. Publiczne Szkoły Dokształcające Zawodowe.

1. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Wilnie.
2. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Baranowiczach.
3. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Święcianach.
4. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Lidzie.
5. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Nowogródku.
6. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Postawach.
7. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Rakowie.
8. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Oszmianie.
9. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Słonimie.

10. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Wilejce Powiatowej.

11. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Augustowie.

12. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Grodnie.

13. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Suwałkach.

14. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Głębokiem.

15. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Brasławiu.

16. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Wołożynie.

17. Publiczną Szkołę Dokształcającą Zawodową w Wołkowysku.

C. Prywatne.

1. Prywatną Męską Szkołę Drogową Polskiej Macierzy Szkolnej w Baranowiczach.

2. Prywatną Męską Techniczną Szkołę Żydowską T-wa Szerzenia Pracy Zawodowej i Rolnej wśród Żydów w Wilnie.

3. Salezjańską Szkołę Rzemiosł w Wilnie.

4. Szkołę Odzieżową im. „Promienistych“ Polskiego T-wa Pracy Oświatowej „Światło“ w Wilnie.

5. Szkołę Rzemiosł Polskiej Macierzy Szkolnej w Grodnie.

6. Szkołę Rzemieślniczą Zakładu Wychowawczego św. Józefa w Dworcu.

7. Trzyletnią Szkołę Zawodową Męską T-wa „Pomoc Pracy“ w Wilnie.

8. Szkołę Rzemieślniczą przy Gminie Żydowskiej m. Grodna im. Elezara Bregmana w Grodnie.

9. Szkołę Zawodową Dokształcającą im. „Promienistych” Polskiego T-wa Pracy Oświatowej „Światło“ w Wilnie.

10. Dokształcającą Szkołę Zawodową Stowarzyszenia Techników Polskich w Wilnie.

11. Szkołę Zawodową Dokształcającą T-wa „Pomoc Pracy” w Wilnie.

12. Dokształcającą Szkołę Zawodową Cechu Mieszanego Rzemieślników Chrześcijan w Mołodecznie.

D. Kursy.

1. Kursy Zawodowe T-wa Kursów Technicznych w Wilnie.

2. Kursy Zawodowe organizowane przez Wileńsko - Nowogródzki Instyt. Rzemieślniczy w Wilnie.

3. Instytut Robotniczy Robotniczego Stow. Kulturalno-Oświatowego „Pracy“ w Wilnie.

4. Wieczorowe Kursy Elektromonterskie Stow. Techników Polskich w Wilnie.

5. Sheley's Institute w Wilnie.

6. Roczne Koedukacyjne Kursy Języków Obcych Racheli Krasnej w Wilnie.

7. Prywatne Koedukacyjne Kursy Kierowców Samochodowych T-wa Kursów Technicznych w Wilnie.

8. Prywatne Kursy Kierowców Samochodowych inż. W. Łatkowskiego w Wilnie.

9. Wieczorowe Kursy Zawodowe dla ociemniałych rzemieślników T-wa Kuratorjum nad Ociemniałymi w Wilnie.

10 Wieczorowe Kursy Zawodowe T-wa „Pomoc Pracy” w Wilnie.

P. Ewa Gulbinowa, p. o. wizytatora szkół wizytuje:

A. Państwowe.

1. Państwowe Żeńskie Gimnazjum Krawieckie w Wilnie.

2. Państwową Szkołę Przemysłowo-Handlową Żeńską im. E. Dmochowskiej w Wilnie, dział Przemysłowy.

3. Państwową Szkołę Przemysłowo-Handlową Żeńską w Grodnie, dział przemysłowy.

4. Kursy Wędrowne przy Państwowej Szkole Przemysłowo Handlowej Żeńskiej w Grodnie.

5. Państwową Szkołę Pracy Domowej w Grodnie.

B. Prywatne.

1. Prywatną Żeńską Szkołę Przemysłową P.P. Benedyktynek w Nieświeżu.

2. Szkołę Zawodową Żeńską Kresowego Związku Ziemian pow. lidzkiego w Iszczołnie.

3. Szkołę Zawodową Żeńską Sejmiku Święciańskiego w Święcianach.

4. Żeńską Szkołę Zawodową Polskiej Macieży Szkolnej w Nowej Wilejce.

5. Prywatną Żeńską Szkołę Zawodową Stow. „Służba Obywatelska” w Wilnie.

6. Prywatną Żeńską Szkołę Przysposobienia Krawiecko-bieliźniarskiego w Wilnie.

7. Prywatną Żeńską Szkołę Przysposobienia Krawiecko-bieliźniarskiego w Głębokiem.

8. Trzyletnią Szkołę Zawodową Żeńską T-wa Pomoc Pracy w Wilnie.

9. Szkołę Rzemieślniczą Żeńską T-wa

Szerzenia Pracy Zawodowej i Rolnej wśród Żydów w Grodnie.

10. Prywatną Żeńską Szkołę Zawodową Związku Kobiet Żydowskich w Wilnie.

11. Prywatną Żeńską Szkołę Pracy Domow. Związku Kobiet Żydowskich w Wilnie.

12. Szkołę Pracy Domowej Polskiego T-wa Pracy Oświatowej „Światło” w Wilnie.

13. Prywatną Żeńską Szkołę Pracy Domowej P. M. S. w Nowej Wilejce.

14. Szkołę Pracownic Gospodarczych Zrzeszenia Woj. Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet w Wilnie.

15. Prywatną Żeńską Szkołę Zawodową Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet w Suwałkach.

16. Prywatną Żeńską Szkołę Gospodarstwa Domowego SS. Serafitek w Wilnie.

C. Szkoły Dokształcające Zawodowe.

1. Szkołą Zawodową Dokształcającą Żeńską im. św. Teresy w Wilnie.

2. Szkołę Dokształcającą Zawodową Żeńską im. M. Konopnickiej Polskiego T-wa Pracy Oświatowej „Światło” w Wilnie.

D. Kursy.

1. Kursy Gospodarstwa Domowego Związku Kobiet Żydowskich w Wilnie.

2. Prywatne Żeńskie Kursy Gospodarstwa Domowego SS. Serafitek w Wilnie.

3. Prywatne Żeńskie Wędrowne Kursy Gotowania i Szycia Koła Zjednoczonych Ziemianek Woj. Wileńskiego w Wilnie.

4. Prywatne Lotne Kursy Gospodarstwa Domowego Zrzeszenia Woj. Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet w Wilnie.

5. Kursy Trykotarstwa T-wa „Pomoc Pracy” w Wilnie.

6. Roczne Kursy Kroju i Szycia Czesławy Rudziejewskiej-Kołłupajłówny w Słonimie.

7. Prywatne Żeńskie Kursy Krawiecko-bieliźniarskie G. Tomkiewiczówny w Wilnie.

8. Prywatne Żeńskie Kursy Krawiecko-bieliźniarskie Z. Jacewiczowej w Wilnie.

9. Prywatnc Żeńskie Kursy Krawiecko-bieliźniarskie St. Stefanowiczówny w Wilnie.

10. Prywatne Żeńskie Kursy Kroju i Szycia B. Kieżun w Wilnie.

11. Trzyletnie Kursy Krawiectwa i Bieliźniarstwa T-wa św. Wincentego a Paulo w Wilnie.

12. Prywatne Kursy Krawiectwa Haftu, Trykotarstwa Stow. „Nauka i Praca” w Wilnie.

13. Prywatne Kursy Zawodowe Związku Kobiet Żydowskich w Wilnie.

14. Prywatne Koedukacyjne Kursy Kroju dla Krawiectwa damskiego i męskiego Adama Duszy w Wilnie.

15. Kursy Kroju i Szycia M. Szczupaka w Wołkowysku.

16. Poradnię Zawodową Wileńskiego Koła Stowarzyszenia „Służba Obywatelska” w Wilnie.

P. Jan Lachowicz p. o. wizytatora szkół wizytuje:

A. Państwowe.

1. Państwowe Żeńskie Gimnazjum Kupieckie w Wilnie.

2. Państwową Szkołę Przemysłowo-Handlową Żeńską im. E. Dmochowskiej w Wilnie, dział Handlowy.

3. Państwową Szkołę Przemysłowo-Handlową Żeńską w Grodnie.

B. Prywatne.

1. Instytut Nauk Handlowo-Gospodarczych Polskiego T-wa Krzewienia Wiedzy Handlowej i Ekonomicznej w Wilnie.

2. Liceum Handlowe St. Pietraszkiewiczówny w Wilnie.

3. Czteroletnią Szkołę Handlową Męską Stow. Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Wilnie.

4. Czteroletnią Koedukacyjną Szkołę Handlową P. M. S. w Baranowiczach.

5. 3-kl. Koedukacyjną Szkołę Handlową P. M. S. w Grodnie.

6. 3-kl. Koedukacyjną Szkołę Handlową I. Sassa w Grodnie.

7. Prywatną Męską 3-kl. Szkołę Handlową z 4-tą klasą specjalną w kierunku spółdzielczym Kolegjum Ks. Ks. Pijarów w Lidzie.

8. Prywatną Koedukacyjną 3-kl. Szkołę Handlową z 4-tą klasą specjalną o kierunku samorządowym Stow. Przyjaciół Oświaty w Smorgoniach.

9. Prywatną 3-kl. Koedukacyjną Szkołę Handlową ze specjalną klasą 4-tą o kierunku spółdzielczym, Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych w Suwałkach.

10. Prywatną Czteroletnią Koedukacyjną Szkołę Handlową Stow. „Jabne” w Wołkowysku.

11. Prywatną Koedukacyjną 4-letnią Szkołę Handlową im. St. Staszica w Wołożynie.

12. Prywatną Koedukacyjną 1-roczną

Szkołę Przysposobienia Kupieckiego M. Rajaka w Głębokiem.

13. Prywatną Koed. 1-roczn. Szkołę Przyspos. Kupiec. „Commercjum" Szai Gezundheita w Wilnie.

14. Szkołę Handlową Dokształcającą Stow. Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Wilnie.

15. Prywatne Roczne Kursy Handlowe M. Przewłockiej w Wilnie.

16. Kursy Handlowe Łazarza Cęśli w Wilnie.

17. Kursy Handlowe Szai Gesundheita w Wilnie.

18. Roczne Koedukacyjne Kursy Handlowe Juljana Sternberga w Wilnie.

19. Prywatne Koedukacyjne Kursy Wyższej Rachunkowości Stowarzyszenia Buchalterów w Wilnie.

20. Prywatne Koedukacyjne Roczne Kursy Handlowe Stow. Absolwentów I. N. H. G. w Wilnie.

21. Trzymiesięczne Kursy Pisania na Maszynach Adama Bildziukiewicza w Wilnie.

22. Kursy pisania na maszynach Szai Gezundheita w Wilnie.

23. Koedukacyjne Kursy Stenografji Szai Gesundheita w Wilnie.

P. Stanisław Łukaszewicz p. o. wizytatora szkół wizytuje:

A. Państwowe.

1. Państwową Średnią Szkołę Rolniczo-Leśną w Żyrowicach pow. słonimski.

2. Państwową Średnią Szkołę Koedukacyjną Ogrodniczą w Wilnie.

3. Państwową Ludową Szkołę Rolniczą Męską w Grzybowie pow. słonimski.

4. Państwową Ludową Szkołę Rolniczą Żeńską w Łuczaju pow. postawski.

5. Państwową Ludową Szkołę Rolniczą Żeńską w Antowilu pow. wileński.

6. Państwową Ludową Szkołę Rolniczą Żeńską w Bereźnie pow. stołpecki.

7. Państwową Ludową Szkołę Rolniczą Żeńską w Różance pow. szczuczyński.

8. Państwową Wędrowną Szkołę Rolniczą Żeńską przy Antowilu.

9. Państwową Wędrowną Szkołę Rolniczą Żeńską przy Jeziornicy.

10. Państwową Wędrowną Szkołę Rolniczą Żeńską przy Delatyczach.

11. Państwową Wędrowną Szkołę Rolniczą Żeńską przy Bruchańszczyźnie.

12. Państwowy Ośrodek szkolny w Bruchańszczyźnie pow. baranowicki.

13. Państwowy Ośrodek szkolny w Delatyczach pow. nowogródzki.

14. Państwowy Ośrodek szkolny w Dolnym Horodzieju pow. nieświeski.

15. Państwowy Ośrodek szkolny w Jeziornicy pow. słonimski.

16. Państwowy Ośrodek szkolny w Druścianach pow. święciański.

17. Kurs Ogrodniczo-Przetwórczy przy Państwowej Szkole Handlowej w Grodnie.

B. Samorządowe.

1. Ludową Szkołę Rolniczą Męską w Antonowie Powiatowego Związku Samorządowego w Oszmianie.

2. Ludową Szkołę Rolniczą Męską w Bukiszkach Powiatowego Związku Samorządowego Wil.-Trockiego.

3. Ludową Szkołę Rolniczą Męską w Berdówce Powiatowego Związku Samorządowego w Lidzie.

4. Ludową Szkołę Rolniczą Męską w Łazdunach Powiatowego Związu Samorządowego w Wołożynie.

5. Ludową Szkołę Rolniczą Męską w Kuszelewie Powiatowego Związku Samorządowego w Nowogródku.

6. Ludową Szkołę Rolniczą Męską w Opsie Powiatowego Związku Samorządowego w Brasławiu.

7. Ludową Szkołę Rolniczą Żeńską w Kukowie Powiatowego Związku Samorządowego w Suwałkach.

8. Ludową Szkołę Rolniczą Żeńską w Święcianach Powiatowego Związku Samorządowego w Święcianach.

C. Prywatne.

1. Prywatne Roczne Koedukacyjne Kursy Ogrodniczo - Rolnicze Ruwina Lipkowicza w Wilnie.

2. Prywatne Koedukacyjne Kursy Ogrodnicze Wileńskiego T-wa Ogrodniczego w Wilnie.

T. P. B. P. S. P. w roku 1934 umożliwiło rozpoczęcie budowy 92 izb lekcyjnych i 94 izb mieszkalnych. Izby te w r. 1935 muszą być wykończone—przyczyńmy się groszowym datkiem do prędszego ich wykończenia.

72

KOMUNIKATY.

Pan Minister W. R. i O. P. Wacław Jędrzejewicz na inspekcji szkół Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

Pan Minister Wacław Jędrzejewicz w towarzystwie P. P. Dyrektora Departamentu Min. W. R. i O. P. Dr. Michała Mendysa, Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego Kazimierza Szelągowskiego i Naczelnika Wydziału Szkół Powsz. Stefana Bąbińskiego przeprowadził w dniach 18, 19, 20 i 21.IX. r. b. inspekcję szkół na terenie powiatów: wileńsko-trockiego, postawskiego, święciańskiego i brasławskiego.

Inspekcją zostały objęte:

W powiecie wileńsko-trockim: szkoła rolnicza w Antowilu, publiczne szkoły powszechne w Niemenczynie, Punżanach, Bujwidzach, Bystrzycy, Woronie i Michaliszkach.

W powiecie postawskim: szkolne schronisko wycieczkowe nad Naroczą, publiczne szkoły powszechne w Kupie, Kobylniku, Czerewkach, Mikolcach, Rusinach, Czerniętach, Mańkowiczach, Hruzdowie, Postawach i Państwowa Szkoła Rolnicza w Łuczaju.

W powiecie święciańskim: szkoły powszechne w Hoduciszkach, Święcianach, Kackaniach, Mielegjanach, Miecianach, Twereczu oraz Szkoła Rolna w Święcianach.

W powiecie brasławskim: szkoły powszechne w Widzach, Opsie, Kalenkiszkach, Brasławiu, Zaraczu, Dryświatach, Tylży oraz szkoła rolnicza w Opsie i Gimnazjum społeczne w Brasławiu.

We wszystkich szkołach młodzież witała Pana Ministra zapewniając gorąco, że dołoży wszelkich wysiłków, aby wyrosnąć na dzielnych i aktywnych obywateli, świadomych swych obowiązków wobec Państwa.

W czasie inspekcji Pan Minister żywo interesował się sprawą lokali szkolnych, zaopatrzenia szkół w pomoce naukowe, ogródkami szkolnemi i warunkami pracy nauczycielstwa.

W szeregu miejscowości, posiadających szkoły niższego stopnia, ludność miejscowa zwracała się do Pana Ministra z prośbami o podniesienie stopni organizacyjnych szkół.

Ogniska metodyczne w Wilnie.

Przedmiot	Siedziba	Kierownik	Godziny przyjęć *	Dni, w których można hospitować lekcje Kierownika **
Język polski	Państw. gimn. im. A. Mickiewicza Dominikańska 3 telefon 9-89	p. dr. Jadwiga Wokulska-Piotrowiczowa	Środy od 16—18 czwartki od 12—14 piątki od 13—15	Środy, czwartki, piątki
Języki nowożytne	Państw. gimn. im. Z. Augusta M. Pohulanka 7 telefon 1-59	p. Alfred Ehrman	Wtorki od 18—19 czwartki od 13—14	Czwartki, soboty
Przyrodoznawstwo	„	p. Karol Bohdanowicz	Poniedziałki, wtorki, środy od 13—14	Poniedziałki, wtorki, środy
Fizyka	Państw. gimn. im. A. Mickiewicza Dominikańska 3 telefon 9-89	p. Jan Kowal	Środy 10—12	Środy, czwartki
Matematyka	Państw. gimn. im. Z. Augusta M. Pohulanka 7 telefon 1-59	p. Konstanty Matulewicz	Poniedziałki od 13—14, piątki od 17—18	Piątki, soboty

* W innych terminach po uprzedniem porozumieniu się.

** Po uprzedniem porozumieniu się.

75$^0/_0$ zniżki kolejowe dla członków okręgowego chóru nauczycielskiego.

Okręgowy Chór Nauczycielski rozpoczyna 4-ty rok swej pracy. Głównym jego celem jest propaganda pieśni o znaczeniu ogólno państwowem i pieśni ludowej z uwzględnieniem pieśni ziemi wileńskiej.

Ośrodkiem Okręgowego Chóru Nauczycielskiego jest Wilno, prócz tego istnieją jego filje w Grodnie, Oszmianie, Nowogródku, Święcianach, Augustowie, Baranowiczach, Głębokiem, Nieświeżu i Słonimie. Do chóru może należeć każdy nauczyciel (ka) każdego typu szkół państwowych i prywatnych w Okręgu.

Próby Chóru Nauczycielskiego odbywają się raz, a najwyżej dwa razy w miesiącu. Każdy uczestnik chóru otrzymuje nuty śpiewanych pieśni na własność.

Biorąc pod uwagę, iż ze względu na trudności komunikacyjne i finansowe nie wszystkie filje wykazały sprawność i wytrwałość w pracy, Kuratorjum Okręgu Skzolnego Wileńskiego chcąc ułatwić członkom Okręgowego Chóru Nauczycielskiego przyjeżdzanie na próby do Wilna, lub do niektórych filji podaje do wiadomości, że grupy nauczycieli liczące minimum 10 osób przy przejazdach będą korzystały ze zniżki 75$^0/_0$. W tym celu Inspektor Szkolny lub kierownik Filji winni przesłać na 10 dni wcześniej do Kuratorjum Okr. Szk. pismo skierowane do Dyrekcji Kolei Państwowych w Wilnie, z zaznaczeniem ilości osób i miejscowości skąd i dokąd odbędzie się przejazd.

W Wilnie najbliższe próby Okręgowego Chóru Nauczycielskiego odbędą się a) 6-go października, b) 3-go listopada, c) 1-go grudnia. Wszystkie próby odbędą się w lokalu szkoły powszechnej Nr. 37 (Mickiewicza 22) o godz. 11.30.

Zjazd Stowarzyszenia Weteranów B. Armji Polskiej we Francji

W dniach 5 i 6 października b. r. odbędzie się w Krakowie III ogólno-koleżeński Zjazd Stowarzyszenia Weteranów B. Armji Polskiej we Francji, połączony z oddaniem hołdu Marszałkowi Polski Józefowi Piłsudskiemu oraz sypaniem Kopca na Sowińcu, do którego złożona zostanie urna z ziemią, zebraną ze wszystkich pobojowisk we Francji, na których walczyli żołnierze polscy.

Funkcjonarjuszom państwowym, podległym Kuratorjum O. S. W l. którzy jako członkowie Stowarzyszenia, zechcą wziąć udział w Zjeździe, można—o ile względy służbowe na to pozwolą—udzielać na wymienione dni urlopów okolicznościowych.

Nr. O. 31491/35.

Falsyfikat banknotu 50-złotowego.

Typ I odmiana I.

Falsyfikat wykonany jest na papierze zwyczajnym, miękkim, z siatką imitującą ryps, wytłoczoną mechanicznie, podczas gdy banknoty autentyczne są wykonane na papierze szorstkim, dość sztywnym, rypsowanym.

Znak wodny z podobizną króla Stefana Batorego podrobiony jest przez wytłoczenie konturów farbą tłuszczową. Znak wodny autentycznych banknotów jest cieniowany, t. j. złożony z jaśniejszych i ciemniejszych fragmentów wzajemnie się uzupełniających, podczas gdy w falsyfikatach widoczne są tylko pola jaśniejsze od papieru.

Wszystkie rysunki wykonane są nieudolnie kreskami grubemi. Falsyfikat utrzymany w kolorach brudnych.

Facsimile podpisów „Wł. Wróblewski", „Dr. Mieczkowski", „Orczykowski" są wykonane farbą w kolorze jasno-niebieskim, tą samą co i napisy „Bank Polski... Prezes Banku, Naczelny Dyrektor, Skarbnik", podczas gdy w autentycznych banknotach podpisy są w kolorze ciemno-niebieskim.

Numeracja wykonana jest w kolorze jasno-niebieskim, cyfry nierówno rozmieszczone o odmiennym wykroju. Litery napisów falsyfikatu mają kontury nieostre, zalane.

Falsyfikat wykonany sposobem drukarskim, przy pomocy środków, dających możność reprodukowania go w bardzo dużych ilościach, jest łatwy do rozpoznania.

Nr. 0.30451/35.

Wykaz świąt wyznania muzułmańskiego na rok 1936.

1) Kurban-Bajram: środa, czwartek, piątek i sobota 4, 5, 6 i 7-go marca.

5) Nowy Rok 1355 ery muzułmańskiej: wtorek—24-go marca.

3) Dzień Aszura: czwartek—2 kwietnia.

4) Mewlud-Narodzenie Proroka Muchammeda: wtorek—2 czerwca.

5) Pierwszy dzień Ramazanu-Postu: niedziela—15-go listopada.

6) Ramazan-Bajram: wtorek, środa i czwartek—15, 16 i 17 grudnia.

Zmiana adresu.

Podaje się do wiadomości, że instytucje: Towarzystwo Kultury i Oświaty, Grupa Zrąb oraz Redakcja i Administracje wydawnictw: miesięcznik „Wiedza i Życie“, tygodnik „Pion“, kwartalnik „Zrąb“, dwutygodnik „Kuźnia Młodych“ zostały przeniesione do nowego lokalu w Warszawie **przy Al. Ujazdowskich 20 m. 7.**

Album „Polska Lotnicza"

Główna Księgarnia Wojskowa przystąpiła do wydania dzieła p. t. „Polska Lotnicza”, które będzie miało za cel, w oparciu o rzeczowy materjał, wpoić w obywateli przekonanie o ważności spraw związanych z lotnictwem i o jego znaczeniu dla mocarstwowego rozwoju Polski.

Dzieło to zostało zalecone przez Ministerstwo W. R. i O. P. piśmem z dnia 17 czerwca 1935 r. Nr. II—53404/35 do czytelni uczniowskich oraz bibljotek nauczycielskich szkół wszystkich typów.

Nr. O.—19503/35.

Medal Pamiątkowy XV-lecia odzyskania morza.

Pragnąc upamiętnić XV rocznicę odzyskania przez Polskę wolnego dostępu do morza, oraz w związku z pierwszą zaoceaniczną podróżą statku motorowego „PIŁSUDSKI”, rozpoczynającego w dniu 15 wreśnia r. b. normalny rejs na linji Gdynia-New York-Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjalnej wybił pamiątkowy medal w/g projektu profesora Akademji Sztuk Pięknych w Warszawie Tadeusza Breyera.

Medal ten—został artystycznie wykonany w bronzie przez Mennicę Państwową.

Cena za sztukę wynosi 2 złote. Dochód ze sprzedaży medal przeznaczony jest w całości na zasilenie prac programowych Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Intencją Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Kolonjalnej jest umożliwienie nabycia tego medalu przez najszerszy ogół obywateli, przyczem sam medal — będący niewątpliwie dla każdego nabywcy miłą pamiątką — traktuje Liga jako trwały środek propagandy spraw morskich i kolonjalnych, oraz jako środek umożliwiający zdobycie funduszów na ekspansję polską na terenach zamorskich.

Ministerstwo przesyła powyższe do wiadomości, celem zainteresowania nauczycielstwa i młodzieży szkolnej akcją Ligi.

Nr. O. 31898/35.

Tabele miernika sprawności fizycznej dla młodzieży szkolnej.

Na podstawie pisma Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 19 czerwca 1935 r. Nr. I—W. F. 1835/35 Kuratorjum O. S. Wil. zwraca uwagę P. P. Dyrektorów, Nauczycieli ćwiczeń cielesnych i Lekarzy szkolnych na wydawnictwo Rady Naukowej Wychowania Fizycznego p. t. Tabele miernika sprawności fizycznej dla młodzieży szkolnej.

Poszczególne tomiki tabel miernika są do nabycia w Głównej Księgarni Wojskowej w Warszawie ul. Nowy Świat 69 w cenie po 1 zł. za egzemplarz.

Nr. 0.20122/35.

„Jak wykonać przybory do ćwiczeń cielesnyh w szkole powszechnej".

Kuratorjum O. S.Wil. zwraca uwagę pp. Kierowników i Nauczycieli szkół powszechnych na pożyteczne wydawnictwo p. t. „Franciszek Krawczykowski. Jak wykonać przybory do ćwiczeń cielesnych w szkole powszechnej”. Nakładem „Naszej Księgarni” Sp. Akc. Związku Nauczycielstwa Polskiego. Warszawa 1935.

Praca p. Krawczykowskiego ma charakter poradnika, informującego szczegółowo, jakie przybory do ćwiczeń cielesnych w szkole powszechnej są potrzebne i w jaki sposób szkoła może się w nie zaopatrzyć, wykorzystując do tego celu zajęcia rękodzielnicze dzieci. Książeczka podaje opisy techniczne i rysunki przyborów, tok pracy przy ich wykonywaniu

oraz zastosowanie ich w ćwiczeniach. Użyteczne to wydawnictwo może oddać nauczycielstwu duże usługi w ich zabiegach o wyposażenie szkoły w sprzęt do ćwiczeń cielesnych.

Nr. O. 20872/35.

Wychowanie fizyczne kobiet.

Kuratorjum O. S. Wil. zawiadamia na podst. pisma Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 21.V.35. Nr. 1 W. F. 1393/35, że cykl podręczników opracowanych przez Państwowy Urząd W. F. i P. W. „Wychowanie fizyczne kobiet" składa się z 6-ciu części:

1. Uszkodzenia sportowe u kobiet—wydano.
2. Narciarstwo — wydano.
3. Sporty bojowe u kobiet (strzelectwo, szermierka i łucznictwo) (w druku)
4. Turystyka górska i nizinna—wydano.
5. Wioślarstwo w druku.
6. Gimnastyka w druku.

Cena 6-ciu części w przedpłacie ustalona została na zł. 20.

Administracja mieści się w Warszawie ul. Wilcza 32/44 P. K. O. Nr. 27-272.

Ilustrowana kronika Legjonów Polskich. Nakładem Głównej Księgarni Wojskowej Min. Spraw Wojsk.

Znajduje się w druku i w najbliższym czasie ukaże się dzieło „Ilustrowana Kronika Legjonów Polskich", formatu albumowego, obejmujące cały okres historji Legjonów w wojnie światowej.

Ilustrowana Kronika Legjonów Polskich opracowana przez mjr. dypl. Eugenjusza Quiriniego i kpt. Stanisława Librewskiego, ujmuje po raz pierwszy chronologiczny, historycznie ścisły przebieg działań wojennych wszystkich oddziałów wchodzących w skład Legjonów Polskich Józefa Piłsudskiego aż do dnia 16 lutego 1918 roku.

Do tego dzieła włączone zostaną: życiorys oraz fragmenty z pogrzebu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego:

„Ilustrowana Kronika Legjonów Polskich" obejmować będzie około 240 stron formatu albumowego w ozdobnej oprawie. Wydawnictwo ukaże się nakładem Głównej Księgarni Wojskowej w Warszawie, ul. Nowy Świat 69, Administracja: Warszawa ul. Przeskok 4 m. 4. konto P. K. O. Nr. 6244.

Młody Technik.

Bibljoteka „Młodego Technika". Wyd. Księgarni św. Wojciecha, Poznań.

Tom I. *Porębski E.* Technik w gospodarstwie domowem.

Tom II. *Habermann E.* Poranek dla młodego technika.

Tom III. *Zelek G.* Kajak szkolny, ćwiczebny, spacerowy i turystyczny.

Książki mają za zadanie krzewić wśród młodzieży zamiłowanie do zajęć technicznych przez opisy łatwych w wykonaniu i pożytecznych prac z różnych materjałów oraz są podręcznemi przewodnikami do praktycznego zastosowania teoretycznych wiadomości w życiu codziennem.

Dr. J. Bogdanowicz: **Cechy biologiczne dojrzewania** Książnica-Atlas, Lwów, Warszawa. Str. 80. Cena zł. 1.80.

Dr. J. Bogdanowicz, opierając się na badaniach nad dziećmi polskiemi, omawia szczegółowo szereg zmian zachodzących w ustroju w okresie dojrzewania, wyjaśnia ich związek logiczny i podaje wskazania higjeniczne.

Książka powinna się znaleźć zwłaszcza w rękach Nauczycielstwa i Wychowawców oraz Lekarzy szkolnych.

Plan Wilna.

Staraniem i nakładem Wileńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego został wydany ilustrowany plan-informator m. Wilna.

Estetyczna szata zewnętrzna, 16 pięknych ilustracyj ze zdjęć prof. Bułhaka, ważniejsze daty historyczne, ostatnie dane statystyczne oraz odpowiednia skala 1:15000 przy niskiej cenie—45 gr.—czynią go nietylko niezbędnem vademecum dla zwiedzającego Wilno, miłą pamiątkę dla odświeżenia doznanych wrażeń z wycieczki, lecz i pożyteczną pomocą przy nauczaniu geografji w szkole powszechnej i gimnazjum, zgodnie z nowemi programami nauczania.

Nabywać plan można w każdej księgarni oraz w większym sklepie artykułów pisemnych. Szkoły, kupujące 10 i więcej egzemplarzy bezpośrednio w sekretarjacie Towarzystwa (Ostrobramska 9 m. 4 w godzinach 17—19), otrzymują znaczny rabat.

Zeszyty obrazkowe.

Wileńskie firmy wydawnicze Kazimierza Rutskiego i Józefa Zawadzkiego wydały nakład zeszytów obrazkowych dla szkół powszechnych, przeznaczając od każdego sprzedanego zeszytu 0,5 grosza na cele T-wa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

W związku z powyższem Zarząd Komitetu Okręgowego T-wa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych w Wilnie zwraca się do P. P. Inspektorów Szkolnych i Nauczycieli (lek) w okręgu z prośbą o poparcie tego wydawnictwa, co przyczyni się do zasilenia funduszów T-wa.

73

SPIS KSIĄŻEK
nabytych przez Centralną Bibljotekę Pedagogiczną przy K. O. S. W. w Wilnie w czerwcu i lipcu 1935 r.

Ajdukiewicz K. Logiczne podstawy nauczania. W-wa 1934.

Almack J. Wychowanie obywatelskie. W-wa 1935.

Andersen, R.-Budziewska E. Szkolnictwo prywatne-przepisy. Poznań 1934.

Arcimowicz W. Cyprjan Kamil Norwid. Wilno 1935.

Arcimowicz W. Marszałak Jazep Piłsudski u Wilni... Wilno 1934.

B. G. Poradnik dla nauczycieli w sprawach służbowych. Lwów 1932.

Baley S. Zadania psychologji pedagogicznej. W-wa 1933.

Balicki J. i Maykowski S. Mówią wieki cz. III kl. III gimn. Lwów 1935.

Balicki J. i Maykowski. Niesiemy plon VII kl. szk. powszechnej. Lwów 1935.

Banach K. Konkurs dobrego czytania książki. W-wa 1933.

Bar A. Znaczenie ksiązki w rozwoju kultury. Kraków 1929.

Bełcikowskl J. O polską rzeczywistość w literaturze polskiej. W-wa 1935.

Blaustejn Z. Przyczynki do psychologji widza kinowego. Poznań 1933.

Błonskij P. Pedołogja—uczebnik dla wysszych uczebn. zawied. Moskwa 1934.

Bogdanowicz J. Organizacja i prowadzenie żłobków. W-wa 1935.

Bohuszewiczówna Z. Jan Henryk Fabre.—dzieje życia. Pozna 1935.

Brückner A. O nazwach miejscowych. Kraków 1935.

Bykowski L. Stosunki rasowe naszych abiturjentów gimnaz. Poznań 1933.

Borowiecki S. Sen a całokształt życia psychicznego. W-a 1933.

Chałasiński J. Tło socjologiczne pracy oświatowej. W-wa 1935.

Czachowski K. Marja Rodziewiczówna na tle swoich powieści. Poznań 1935.

Czerny S.-Jungman F. Bon sourir et en avant! II kl. gimnaz. Lwów 1935.

Dańcewiczówna J. Ćwiczenia gramatyczne na kl. VII szk. powsz. Lwów 1935.

Dawid J. W. Ostatnie myśli i wyznania. W-wa 1935

Długoszewski W. Wioślarstwo. W-wa 1935.

Dobraniecki S. Inscenizacja w szkole powszechnej. W-wa 1835.

Drogoszewski A. Pogadanka o Elizie Orzeszkowej. W-wa 1935.

Drzewiecki B. Szkolnictwo rolnicze niższe w Czechosłowacji. Poznań 1934.

Dyakowski B. O świstaku, który za życia mieszka. w muzeum. Poznań 1934.

Dzieduszko K. Obraz walk o niepodległość u Żeromskiego. Włocławek 1933.

Eustachiewicz T. Młodzież szkół poznańskich a teatr. Poznań 1933.

Flisak J. Wychowanie fizyczne w organiz. młodzieży pozaszkol. W-wa 1935.

Freud Z. Wstęp do psychoanalizy. W-wa 1035.

Gabriel S. i Mazurek J. Zajęcia praktyczne dziecka cz. II kl. III—IV. W-wa 1935.

Gaertner H. Mowa polska—podręcznik dla kl. VII szkół powsz. Lwów 1935.

Ginsbert J. Co to jest marynarka wojenna? W-wa 1935.

Gluziński T. Odrodzenie idealizmu politycznego. W-wa 1935.

Goławski M. Szkolnictwo powszechne w Białymstoku. Białystok 1934.

Górski Ant. Cnoty i wady narodu szlacheckiego. W-wa 1935.

Grabowska J. Flaczyńska W. Świetlica dła młodzieży szkolnej. Gostynin 1935.

Grotowska H. Kwalifikacja książek i pomocy szkolnych. W-wa 1932.

Hirschberg A. Podręczniki historji dla klas I i II gimnazjum. Lwów 1935.

Hławiczka K. Śląsk. Kaszuby—pieśni ludowe. Katowice. 1935

Jarmulski E. Dydaktyka fizyki—zjawiska cieplne. Łódź 1935.

Jadłowski S. Ćwiczenia ortograficzne dla VI kl. szk. powsz. Lwów 1935.

Kariejew N. Upadek Polski w literaturze historycznej. Kraków 1891.

Kelus A. Centralny Instytut wychowania fizycznego. W-wa 1933.

Kiken J. Badania eksperymentalne nad ortografią. W-wa 1935.

73

Część nieurzędowa.

Nowy ustrój szkolnictwa.

Bibljografja.

1935.

(Ciąg dalszy).

Ustrój szkolnictwa.

A. B. Dobrowolski—Sprawa oświaty inteligenckiej, czyli wykształcenia ogólnego na wyższym poziomie — Kultura i Wychowanie Nr. 2-3, luty 1935 r. Str. 133—149.

W. Gottlieb — Wychowanie a przemiany społeczne — Kultura i Wychowanie Nr. 2-3, luty 1935 r. Str. 112-132.

I. L.—Reorganizacja szkolnictwa średniego a etaty—Ogniwo Nr. 11, luty 1935 r. Str. 158-162.

Dr. Wł. Olszewski — O przyszłem liceum jeszcze słów kilka—Muzeum Nr. 1, marzec 1935 r. Str. 14-28.

J. Pieter—Pogląd na świat a wychowanie — Kultura i Wychowanie Nr. 2-3, luty 1935 r. Str. 89-111.

J. Rawicz—Kościół a wychowanie państwowe — Przegląd Katolicki Nr. 12, marzec 1935 r. Str. 179-181.

A. Szemińska — Pojęcia moralne z punktu widzenia psychologji genetycznej — Przedszkole Nr. 6, luty 1935 r. Str. 126-133.

Dr. A. Zand — Reforma szkolnictwa wyższego a potrzeby szkoły średniej — Ogniwo Nr. 14, kwiecień 1935 r. Str. 208-211.

— — Sprawozdanie z podróży pedagogicznej po Polsce, zorganizowanej przez Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego, 3-17 marca 1935 r. — Katowice 1935 r. Str. 64.

Przedszkola.

Z. Bogdanowiczowa—Zabawka w przedszkolu — Przedszkole Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 155-159.

R. Gnus—Przed Panem Marszałkiem i Piosenka—Dodatek muzyczny do Nr. 7 „Przedszkola", marzec 1835 r.

W. Kujawska—Lęki dziecięce—Przedszkole Nr. 6, luty 1935 r. Str. 139-142.

Dr. M. Librachowa—Znajomość dziecka jako podstawa wychowania—Przedszkole Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 145-151.

J. Michalska—Plany zajęć, a planowość pracy — Przedszkole Nr. 6, luty 1835 r. Str. 133-138.

M. Smulikowska — O prawo dziecka do przedszkola—Przedszkole Nr. 6, luty 1935 r. Str. 121-125.

M. Tańska — Zabawy śpiewno-rytmiczne: Sanki. Zajączki — Dodatek muzyczny do Nr. 5 „Przedszkola", styczeń 1935 r.

Organizacja szkolnictwa powszechnego i średniego ogólnokształcącego.

Programy nauki.

St. Bełżecki — Paradoksy środowiskowe — Życie Szkolne Nr. 2, luty 1935 r. Str. 88-90.

St. Biedowa—Dzień 19 marca jako ośrodek pracy w klasie II—Praca Szkolna Nr. 6, luty 1935 r. 182—187.

Dr. L. Blaustein—O lekturze filozoficznej w szkole średniej—Gimnazjum Nr. 6, luty 1935 r. Str. 208-212.

K. Bzowski—Krajoznawstwo i regjonalizm w szkole—Przyjaciel Szkoły Nr. 5, marzec 1935 r. Str. 185-190.

K. Greb—Rola pisemek dla młodzieży w wychowaniu i nauczaniu (vide Organizacja nauczania...).

Z. Gryń—Sztuka ludowa a wychowanie — Przyjaciel Szkoły Nr. 5, marzec 1935 r. Str. 197-200.

Z. Gryń—Zagadnienia wychowania gospodarczego w szkole — Praca Szkolna Nr. 7, marzec 1935 r. Str 216-217.

Dr. J. Hełm-Pirgowa—W sprawie programów szkoły żeńskiej — Muzeum Nr. 1, marzec 1935 r. Str. 32-34.

Wł. Hoszowska—Wychowanie estetyczne młodzieży a nowe programy—Gimnazjum Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 241-249.

St. Irzyk—Dzienny rozkład materjału naukowego dla III klasy miejskich i wiejskich publicznych szkół powszechnych—Lwów-Warszawa, Książnica-Atlas 1935 r. Str. 96.

Dr. I. Kiken—Kryzys metodyki—Gimnazjum Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 281-284.

Dr. I. Kotowa — W sprawie programów szkoły żeńskiej — Muzeum Nr. 1, marzec 1935 r. Str. 34-37.

Al. Litwin—Ogólne założenia nowych programów szkół powszechnych I i II stopnia — Praca w Klasach Łączonych Nr. 6, luty 1935 r. Str. 121-128.

Al. Litwin—Powtarzanie jako nieodłączna część nauczania (vide Organizacja nauczania...).

A. Litwin i S. Wiącek — Praca domowa ucznia szkoły powszechnej — Z Praktyki Szkolnej Nr. 28 — Warszawa, Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 264.

J. Menzel—Nauczanie zindywidualizowane w oddziale pierwszym szkoły powszechnej — Życie Szkolne Nr 2, luty 1935 r. Str. 68-72.

W. Mizielski—Spółdzielczość w szkole powszechnej (Idea współdziałania w programach nauczania) (vide Organizacja nauczania..).

W. Okarmus—Planowanie pracy w szkole — Praca Szkolna Nr. 7, marzec 1935 r. Str 204-210.

B. Pleśniarski—Coś niecoś z regjonalizmu wielkopolskiego — Nasz Głos Nr. 6, luty 1935 r. Str. 131-136.

K. Staszewski—Rola pisemek dla młodzieży w wychowaniu i nauczaniu (vide Organizacja nauczania...).

Dr. Wł. Stępniewski—Filozofja w liceum (ciąg dalszy)—Gimnazjum Nr. 6, luty 1935 r. Str. 205-208, Nr. 7, marzec, str. 252-255 i Nr. 8, kwiecień, str. 306-311.

J. Sulczyński—Kilka uwag o korelacji (vide Zajęcia praktyczne).

W. Tyrankiewicz — Wiązanie pracy szkolnej ze środowiskiem w nowym programie szkoły powszechnej—Praca Szkolna Nr. 6, luty 1935 r. Str. 165-172 i Nr. 7, marzec, str. 193-200.

St. Wiącek — Powtórzenia materjału naukowego w klasach łączonych (vide Organizacja nauczania...).

J. Witek—Z lekcyj zimowych w klasach łączonych I-szej i II-giej—Praca w Klasach Łączonych Nr. 6, luty 1935 r. Str. 128- 134 i Nr. 7, marzec, str. 162-165.

A. Wiwczaruk — Zagadnienie podręcznika w klasach łączonych — Praca w Klasach Łączonych Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 145-153.

— — Plan pracy nauczyciela. Część II. Plan wychowawczy. Praca zbiorowa. Pomoc dla nauczyciela, realizującego program publicznej szkoły powszechnej —

Bibljoteczka Poradni Dydaktyczno-Wychowawczej przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego. Serja druga, Nr. 7 — Wilno, skład główny w Księgarni Św. Wojciecha 1935 r. Str. 39.

Zadania szkoły powszechnej i średniej ogólnokształcącej oraz ogólne zasady organizacyjne.

W. Borowski—Zorganizowana zbiorowa praca nauczycielstwa nad tworzeniem nowej szkoły wiejskiej—Sprawy Nauczycielskie Nr. 6, marzec 1935 r. Str. 189-197.

Dr. L. Jaxa-Bykowski—Przyczynki do badań eksperymentalnych nad zagadnieniem koedukacji—Muzeum Nr. 1, marzec 1935 r. Str. 1-14.

Ks. St. Podoleński—Jeszcze o koedukacji na VI Międzynarodowym Kongresie Wychowania Moralnego w Krakowie– Przegląd Powszechny Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 408-415.

Kierownictwo szkół (Dyrektor). Nauczyciele. Rada pedagogiczna.

J. Milenkiewicz — Zagadnienie organizacji pracy wychowawczej (rola kierowników szkół) — Przyjaciel Szkoły Nr. 7, kwiecień 1935 r. Str. 315-318.

H. O.—Czynności gospodarcze kierownika publicznej szkoły powszechnej—Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 2, luty 1935 r. Str. 62-64.

Dr. B. Suchodolski — Powołanie wychowawcy — Przegląd Pedagogiczny Nr. 6, marzec 1935 r. Str. 89-91.

Organizacja nauczania i pracy wychowawczej.

T. Antoniewicz—Jak organizować samorządy ogólnoszkolne — Głos Warszawski Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 195-199.

St. Badowski—Zespoły uczniowskie jako czynnik podnoszenia poziomu pracy (Z doświadczeń w Gimnazjum Państwowem w Bielsku Podl.)—Dziennik Urz. K. O. S. Brzeskiego Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 99-100.

L. Bandura—Na marginesie artykułu Dra K. Dąbrowskiego p. t. „Z zagadnień metod podniesienia kultury moralnej społeczeństwa"—Ruch Pedagogiczny Nr. 5, styczeń 1935 r. Str. 197-199.

R. Borkowski—Praca społeczna dzieci szkół powszechnych pod hasłem „Miłuj bliźniego"—Życie Szkolne Nr. 3. marzec 1935 r. Str. 130-132.

R. J. Buczowski—Testy wiadomości a „wyniki nauczania"—Życie Szkolne Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 97-123.

Dr. Chłopicki—O tak zw. dzieciach trudnych — Dziennik Urz. K. O. S. Krakowskiego Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 48-51.

J. Czarnecki—O psychologiczny stosunek do dziecka—Ognisko Nauczycielskie Nr. 2, luty 1935 r. Str. 57-59.

Mgr. P. Czarnecki -- Pochwała i współzawodnictwo—Życie Szkolne Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 128-130.

Dr. K. Dąbrowski—Nerwowość dzieci i młodzieży—Bibljoteka Dzieł Pedagogicznych Nr. 48-49—Warszawa, Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 339.

J. Dominko—Spółdzielczość uczniowska w Zamojskim obwodzie szkolnym—Przewodnik Pracy Społecznej Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 251-253.

St. Drzewiecki—Praca realizacyjna młodzieży — Gimnazjum Nr. 6, luty 1935 r. Str. 222-230.

Dr. T. Eustachiewicz—Harcerstwo a nowa polska szkoła—Dziennik Urz. K. O. S. Poznańskiego Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 81-86.

F. Felhorska—I-a polska konferencja psychologów, pracujących na polu wychowania—Polskie Archiwum Psychologji Nr. 2 (zesz. 1-2), grudzień-styczeń 1934/35 r. Str. 143-144 i Nr. 2, grudzień-luty str. 145-148.

T. Filipowicz—Swietlice szkolne—Gimnazjum Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 269-273.

K. Greb—Ocena ucznia w świetle nowej pedagogiki—Praca Szkolna Nr. 6, luty 1935 r. Str. 161-165.

K. Greb—Rola pisemek dla młodzieży w wychowaniu i nauczaniu—Praca Szkolna Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 239-246.

Z. Gryń—Stosunek dziecka do nauki w świetle ankiety—Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 70-78.

J. Hełm-Pirgowa—Z rozmyślań wychowawcy — Oświata i Wychowanie Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 157-162.

T. J.—Klasyfikacja i promocja uczniów—Oświata i Wychowanie Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 219-222.

T. Karpiński—Nienormalne zjawiska w szkolnictwie powszechnem—Praca Szkolna Nr. 6, luty 1935 r. Str. 172-178.

Dr. J. Kiken—Problem podniesienia kultury moralnej społeczeństwa—Ruch Pedagogiczny Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 267-274.

L. Kitz—Jeszcze o obchodach—Teatr w Szkole Nr. 6-7, luty-marzec 1935 r. Str. 126-127.

H. Kołacki—Badanie środowiska—Praca Szkolna Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 200-203.

Z. Kwieciński—Z zagadnień organizacyjnych i dydaktycznych teatru szkolnego—Teatr w Szkole. Nr. 6-7, luty-marzec 1935 r. Str. 121-126.

J. Lendzionówna—Dobór pedagogiczny i jego niebezpieczeństwa — Ruch Pedagogiczny Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 308-315.

M. Lipka — Parę słów w kwestji racjonalnej organizacji życia szkolnego ze względu na współczesne zadania wychowawcze — Gimnazjum Nr. 6, luty 1935 r. Str. 234-235.

St. Lisowski — Współpraca szkoły z domem — Z Praktyki Szkolnej Nr. 25—Warszawa, Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 43.

A. Litwin—Powtarzanie jako nieodłączna część nauczania — Praca Szkolna Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 225-230.

A. Litwin i S. Wiącek—Praca domowa ucznia szkoły powszechnej (vide Programy nauki).

L. Łyszczarczyk— Badanie wyników nauczania—Sprawy Nauczycielskie Nr. 6, marzec 1935. Str. 197-204.

Dr. J. Mirski—Dusza dziecka, jej rozwój i wychowanie w świetle antropozofji (dokończenie)—Ruch Pedagogiczny Nr. 6, luty 1935 r. Str. 205-213.

M. Mituła—O nowym duchu w współczesnej szkole—Życie Szkolne Nr. 2, luty 1935 r. Str. 49-62.

Wł. Mizielski—Spółdzielczość w szkole powszechnej—Praca w Klasach Łączonych Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 153-155 i Nr. 8, kwiecień, str. 175-177.

T. Moniewski—Problem selekcji młodzieży w szkole w świetle możliwości i praktyki na terenie Okręgu Szkolnego Lubelskiego—Oświata i Wychowanie Nr. 2, luty 1935 r. Str. 102-112.

T. Musioł — O wychowaniu dzisiejszej młodzieży uwag kilka — Szkoła Śląska Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 95-100.

R. Narloch—Samorzutne zespoły dziecięce w wie-

ku szkolnym (dokończenie)—Ruch Pedagogiczny Nr. 6, luty 1935 r. Str. 214-236.

Dr. W. Olszewski—W sprawie matury—Przegląd Pedagogiczny Nr. 4, luty 1935 r. Str. 60-64.

B. Owczynnik — Bibljoteki szkolne w środowiskach wiejskich — Praca w Klasach Łączouych Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 169-175.

Dr. St. Pfanhauserowa—Poradnictwo zawodowe dla dziewcząt—Dziennik Urz. K. O. S. Poznańskiego Nr. 3, marzec 1935 r. Str 86-89.

H. Radlińska i K. Laukajtesówna—Próba reorganizacji zapisów szkolnych jako wstępu do systematycznych badań psychologicznych i społecznych—Ruch Pedagogiczny Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 255-267.

W. Radziwonowicz—Wychowanie organizacyjne na podstawie współpracy domu ze szkołą—Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 2, luty 1935 r. Str. 55-59.

L. Romanowski—Bicie dzieci w domu na podstawie wyników badań—Praca Szkolna Nr. 6, luty 1935 r. Str. 178-181.

H. Rowid — Zagadnienie autonomji w wychowaniu — Chowanna Nr. 1, styczeń 1935 r. Str. 8-23 i Nr. 2, luty, str. 49-60 oraz oddzielna odbitka. Kraków 1935 r. Str. 26.

J. Selcer.—Patronaty szkolne (Fragmenty doświadczeń) — Echo Nauczycielskie Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 44-47 i Nr. 4, kwiecień str. 83-86.

J. Somorowski — O program i plan wychowania w szkole powszechnej — Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 3-4, kwiecień 1935 r. Str. 125-129.

K. Staszewski—Rola pisemek dla młodzieży w wychowaniu i nauczaniu — Praca Szkolna Nr. 7, marzec 1925 r. Str. 210-214.

St. Świdwiński—Sztuka w szkole i życiu dzieci — Miesięcznik Literatury i Sztuki Nr. 6, luty 1935 r. Str. 177-182.

St. Świdwiński — O estetykę życia codziennego młodzieży—Gimnazjum Nr. 5, styczeń 1935 r. Str. 170-173 i Nr. 6 luty str. 231-234.

St. Świdwiński—Jeszcze o sztuce w szkole i życiu dzieci — Miesięcznik Literatury i Sztuki Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 212-218.

J. Trzeciak— Uwagi do zagadnienia metod podniesienia kultury moralnej społeczeństwa—Ruch Pedagogiczny Nr. 6, luty 1935 r. Str. 236-239.

H. Tyrankiewiczowa — Pantomina jako odmiana teatralizacji — Teatr w Szkole Nr. 6-7, luty-marzec 1935 r. Str. 127-129.

E. Walawski—Szkoła a środowisko—Praca Szkolna Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 214-216.

I. Wesołek—Karność w szkole demokratycznej — Życie Szkolne Nr. 2, luty 1935 r. Str. 62-68.

St. Wiącek — Powtórzenia materjału naukowego w klasach łączonych—Praca w Klasach Łączonych Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 178-183.

M. Wiąckowa—Piszmy do Polaków na obczyźnie— Warszawa, Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 61.

J. Wynnyk — „Kurjer Szkolny" — Echo Nauczycielskie Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 91-92.

Dr. A. Zand—Zagadnienie filmu szkolnego i filmu dla młodzieży — Gimnazjum Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 249-252.

S. B. Żulińska—Zachowanie indywidualności w wychowaniu społecznem (dokończenie) — Szkoła Nr. 2, 1935 r. Str. 38-46.

— — Matura—Przegląd Pedagogiczny Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 107-110.

— — Plan pracy nauczyciela. Praca zbiorowa. Część II. Plan wychowawczy (vide Programy nauki).

— — Teatrzyk kukiełek w opracowaniu zbiorowem — Warszawa, Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 123.

— — Z prac i zagadnień obwodu szkolnego cieszyńskiego. Praca zbiorowa: Współpraca domu ze szkołą. Spółdzielczość w szkole. Znaczenie zagadnień gospodarczych dla dzisiejszej szkoły. Sprawozdania — Cieszyn, Nakładem Inspektoratu Szkolnego 1935 r. Str. 51.

Poszczególne przedmioty nauczania.

Religja.

Ks. Dr. J. Ciemniewski — Psychonaliza na usługach religji i wychowania — Miesięcznik Katechetyczny i Wychowawczy Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 123-136.

A. K. Feilhauer — Wesele w Kanie Galilejskiej. Lekcja nauki religji dla stopnia niższego—Szkoła Śląska Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 65-69.

Ks. Dr. K. Werbel—O katechizm jednolity (w związku z projektami nowych programów)—Miesięcznik Katechetyczny i Wychowawczy Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 178-182.

——Rezolucje „Dni katechetycznych"—Miesięcznik Katechetyczny i Wychowawczy Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 97-100.

Język polski.

Br. Bobrowska—Czytelnictwo. Bajki—Życie dziecka Nr. 2, luty 1935 r. Str. 45-51.

St. Cwenar—Dlaczego język polski jest przedmiotem ogniskowym? — Przyjaciel Szkoły Nr. 5, marzec 1935 r. Str. 200-204.

A. Dziembowska—Na marginesie nauki o języku w kl. II gimn.—Polonista Nr. 1, styczeń-luty 1935 r. Str. 12-15.

M. Egiersdorff—Opracowanie czytanek w klasach V i VI—Praca w Klasach Łączonych Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 187-189.

A. Feilhauer—Lekcja gramatyki na stopniu VI-ym: czasownik w formie osobowej — Szkoła Śląska Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 101-102.

A. F.—Czytanie i pisanie w kl. I-ej—Szkoła Nr. 3, 1935 r. Str. 65-68.

J. Garbaczowska—Powieść współczesna w szkole średniej—Polonista Nr. 1, styczeń-luty 1935 r. Str. 1-9

Dr. J. Gołąbek—Jak uczyć dziejów języka—Przegląd Pedagogiczny Nr. 4, luty 1935 r.

K. Guńka—Realizacja programu nauki języka polskiego w klasie drugiej—Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 65-70.

Dr. J. Kijas — Nauczanie języka polskiego w klasie I gimn. w świetle praktyki szkolnej. Referat wygłoszony na konferencji rejonowej Ogniska polonistycznego we Lwowie 16/XI 1934 r.—Muzeum Nr. 1, marzec 1935 r. Str. 38-35.

Dr. I. Kiken—Badania eksperymentalne nad ortografją — Z Praktyki Szkolnej Nr. 26 — Warszawa, Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 69.

St. Laskowski — Wartość wychowawcza legend i podań ludowych — Przyjaciel Szkoły Nr. 5, marzec 1935 r. Str. 191-196.

H. Leszczyńska-Stadniczenkowa—Lekcja z języka polskiego w klasie VI-ej — Echo Nauczycielskie Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 93-95.

J. Menzel—Czytanki czy utwory oryginalne? — Ognisko Nauczycielskie Nr. 2, luty 1935 r. Str. 53-57.

Menzel—Rola książki do czytania we współczesnej szkole—Życie Szkolne Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 133-136.

Z. Michałowski — „Poezjo, precz! — Jesteś tyranem!"—Gimnazjum Nr. 6, luty 1935 r. Str. 201-205.

N. Nekraszowa—Ćwiczenia w pisaniu i mówieniu w programie nowego gimnazjum — Dziennik Urz. K. O. S. Łuckiego Nr. 3, marzec 1935 r, Str. 58-62.

N. Nekraszowa — Konferencja rejonowa Ogniska metodycznego języka polskiego w Łucku 21-24/XI 1934 r. Realizacja programu nowego gimnazjum—lektura i nauka o języku — Dziennik Urz. K. O. S. Łuckiego Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 50-55.

N. Nekraszowa—Ognisko metodyczne języka polskiego w Łucku w latach 1932/33 i 1933/34 (vide Kształcenie kandydatów na nauczycieli).

W. Pawłowicz—Protokół lekcji języka polskiego w klasie VI z uwzględnieniem gramatyki — Echo Nauczycielskie Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 53-58.

B. Pleśniarski—Ćwiczenia w pisaniu jako środek wyrobienia poprawnego wypowiadania się — Życie Szkolne Nr. 2, luty 1935 r. Str. 72-76.

E. Porajska—Inscenizacja do wykonania zespołowego: „Żołnierz obrońca" (Czytanka dla kl. III B. Kubskiego, M. Kotarbińskiego i E. Zarembiny) — Teatr w Szkole Nr. 6-7, luty-marzec 1935 r. Str. 136-137.

W. Runer-Niczowa—Inscenizacja: A. Mickiewicz: Pani Twardowska—Teatr w Szkole Nr. 6-7, luty-marzec 1935 r. Str. 130-136.

Dr. H. Schipper — O program literatury polskiej w liceum humanistycznem — Gimnazjum Nr. 6, luty 1935 r. Str. 212-217.

L. Skoczylas — Współczesna literatura polska a szkoła—Przegląd Powszechny Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 341-351.

H. Szaferówna — Inscenizacja: A. Mickiewicz „Trzech Budrysów" — Teatr w Szkole Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 155-159.

T. Szczerba—Nauka o zdaniu w programie szkół powszechnych—Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 2, luty 1935 r. Str. 59-61.

T. Szczerba—O ćwiczeniach słownikowych w nauczaniu w zakresie 1-go szczebla programowego—Praca w Klasach Łączonych Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 156-162.

T. Szczerba—Wykorzystanie wycieczki dla celów dydaktyki języka polskiego — Praca w Klasach Łączonych Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 183-187.

J. Szelejewski — Swobodne i samorzutne wypowiadanie się dzieci—Polonista Nr. 1, styczeń-luty 1935 r. Str. 9-12.

E. Szymański—Literatura współczesna w szkole—Gimnazjum Nr. 8, kwiecień 1935 r, Str. 301-306.

J. Urbańczyk — Lekcja praktyczna z języka polskiego w kl. I-ej—Szkoła Śląska Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 102-104.

A. Wiwczaruk — Uwagi o nauczeniu języka polskiego dzieci ukraińskich—Dziennik Urz. K. O. S. Łuckiego Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 77-82.

Dr. J. Wokulska-Piotrowiczowa—Próba realizacji programu lektury w klasie II w pierwszem półroczu r. 1934/1935 — Gimnazjum Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 290-297.

— — Nauka języka polskiego w szkole powszechnej. Klasa V (ciąg dalszy) — Życie Szkolne Nr. 2, luty 1935 r. Str. 78-83.

— — Zeszyt domowy ucznia w nauce języka polskiego. Ognisko metodyczne nauki języka polskiego we Lwowie—Polonista Nr. 1, styczeń-luty 1935 r.

Język łaciński.

R. Applówna—„Żywa łacina" (Dwie lekcje języka łacińskiego w klasie I-ej Gimnazjum Państwowego im. Tadeusza Rejtana) — Gimnazjum Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 297-301.

Dr. J. Krzyżanowski — Łacina w liceum angielskiem a przyszłem naszem — Gimnazjum Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 256-259.

Języki obce nowożytne.

St. Ciesielska-Borkowska—Metodyka wypracowań piśmiennych w językach obcych nowożytnych—Neofilolog Nr. 1, styczeń-marzec 1935 r. Str. 43-53.

A. Drózd — Dramatyzacja w nauczaniu języków obczych—Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 78-80.

H. Friedländer — Jak czytałem w klasie II-ej W. Duriana „Kai aus der Kiste" — Neofilolog Nr. 1, styczeń-marzec 1935 r. Str. 61-62.

A. Jesionowski—Próby zaktywizowania klasy na lekcjach języków nowożytnych—Gimnazjum Nr. 6, luty 1935 r. Str. 217-222 i Nr. 7, marzec, str. 259-264.

J. Kołudzka — Nauka języków obcych nowożytnych w szkołach średnich — Neofilolog Nr. 1, styczeń-marzec 1935 r. Str. 53—56.

Dr. J. Piprek—Metoda pracy na tle nowych podręczników ze szczególnem uwzględnieniem zagadnienia dramatyzacji i aktualizacji — Neofilolog Nr. 1, styczeń-marzec 1935 r. Str. 56-60.

Historja.

L. Beynar — Zygmunt August na ziemiach dawn. W. Ks. Litewskiego. Pomoc dla nauczyciela, realizującego program publicznej szkoły powszechnej na Wileńszczyźnie i Nowogródczyźnie — Bibljoteczka Poradni Dydaktyczno-Wychowawczej przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego Nr. 12—Wilno, nakładem Dziennika Urzędowego Kuratorjum O. S. Wileńskiego 1935 r. Str. 32.

Dr. St. Frycz—O nauczaniu historji przy pomocy utworów literatury pięknej (dokończenie) — Przeszłość Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 38-46.

Dr. J. Jastrzębska—O aktualizacji nauczania historji w V klasie szkoły powszechnej — Szkoła Nr. 3, 1935 r. Str. 57-61.

St. Kamiński—Aktualizacja w nauczaniu historji w VI klasie szkoły powszechnej—Przyjaciel Szkoły Nr. 5, marzec 1935 r. Str. 204-209.

Dr. E. Maleczyńska—Parę doświadczeń ze szkolnej pracowni historycznej—Gimnazjum Nr. 8, kwiecień 1635 r. Str. 285-289.

J. Menzel—Emigranci w Brazylji (Lekcja z historji na oddział VI)—Przyjaciel Szkoły Nr. 5, marzec 1935 r. Str. 209-212.

St. Nowaczyk—Aktualizacja w nauczaniu historji, Życie Szkolne Nr. 2, luty 1935 r. Str. 76-78.

St. Nowaczyk—Łódź (Uwagi o lekcji historji w klasie VI) — Przyjaciel Szkoły Nr. 5, marzec 1935 r. Str. 213-217.

St. Nowaczyk—„Świat i Życie“ jako pomoc w nauczaniu historji—Przyjaciel Szkoły Nr. 5, marzec 1935 r. Str. 222-224.

St. Nowaczyk — Wycieczki historyczne — Życie Szkolne Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 124-127.

J. Nowak—Aktualizacja w nauczaniu historji—Praca Szkolna Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 234-238.

K. Strasz—Aleksander Jagiellończyk w Wilnie i na ziemiach b. W. Ks. Litewskiego. Pomoc dla nauczyciela realizującego program publicznej szkoły powszechnej na Wileńszczyźnie i Nowogródczyźnie — Bibljoteczka Poradni Dydaktyczno - Wychowawczej przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego Nr. 11 — Wilno, nakładem Dziennika Urzędowego Kuratorjum O. S. Wileńskiego 1935 r. Str. 32.

Geografja.

J. Makosińska—Główne rzeki Europy (lekcja na oddział V)—Przyjaciel Szkoły Nr. 6, marzec 1935 r. Str. 247-250.

J. Makosińska—Pracownia geograficzna i metody nauczania geografji w szkole powszechnej—Przyjaciel Szkoły Nr. 6, marzec 1935 r. Str. 229-235.

A. Mamczyc—Lekcje geografji w nowym programie—Przyjaciel Szkoły Nr. 6, marzec 1935 r. Str. 235-247.

Nauka o przyrodzie.

J. Berger—O konieczności rewizji nowego programu nauki o przyrodzie w klasie V szół powszechnych—Praca Szkolna Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 231-234.

St. Chojnacki—Nauczanie przyrody a wychowanie — Przyjaciel Szkoły Nr. 7, kwiecień 1935 r. Str. 289-291.

A. Dmochowski—Elementarne ćwiczenia uczniów z nauki o cieczach i gazach—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 11, marzec 1935 r. Str. 304-316.

B. Dyakowski — Ochrona roślin a praca kółek szkolnych w zimie — Czasopismo Przyrodnicze Nr. 1-3, 1935 r. Str. 71-74.

J. Harabaszewski—Ogólne uwagi metodyczne do programu chemji w nowem gimnazjum—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 11, marzec 1935 r. Str. 261-269.

E. Jarmulski—Na czem polega ujęcie biologiczne materjału w nauczaniu przyrody — Przyjaciel Szkoły Nr. 7, kwiecień 1935 r. Str. 292-295.

L. Kojrański—Próba realizacji nowego programu elektryczności—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 11, marzec 1935 r. Str. 296-301.

J. Piskorski—Próba realizacji programu chemji dla III klasy gimnazjum — Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 11, marzec 1935 r. Str. 286-295.

J. Radomski—Z konferencji metodycznej nauczycieli biologji. Ze spostrzeżeń nad realizacją nowych programów w gimnazjum—Dziennik Urz. K. O. S. Brzeskiego Nr. 3, marzec 1935 r- Str. 100-101.

Inż. St. Rysak—Chrońmy lasy i przyrodę—Szkoła Nr. 3, r. 1935. Str. 61-65.

Dr. Cz.Skopowski—Młodzi przyjaciele Ligi Ochrony Przyrody w Polsce — Przyjaciel Szkoły Nr. 7, kwiecień 1935 r. Str. 307-310.

L. Stępiński—Sucha dystylacja drzewa i węgla kamiennego (ćwiczenie) — Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 11, marzec 1935 r. Str. 302-303.

J. Szyc—Tablice ścienne w nauczaniu fizyki — Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 11, marzec 1935 r. Str. 273-281.

K. Szymański — Rozpuszczalność ciał w wodzie (lekcja przyrody martwej na oddział V) — Przyjaciel Szkoły Nr. 7, kwiecień 1935 r. Str. 302-304.

W. S.—Próba realizacji programu fizyki w klasie trzeciej nowego gimnazjum (ciąg dalszy)—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 11, marzec 1935 r. Str. 316-330.

A. Wodziczko—Praca młodzieży na polu ochrony przyrody. Odbitka z „Ochrony Przyrody” z roku 1934—Kraków 1935 r. Str. 44.

St. Wojtun—Przyrząd do wyznaczania spółczynnika rozszerzalności linjowej—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 11, marzec 1935 r. Str. 282-285.

Z. Zenkowski—Jeszcze o realizacji programu nauki o przyrodzie w klasie VI-ej—Praca Szkolna Nr. 6, luty 1935 r. Str. 187-188.

Arytmetyka z geometrją. Matematyka.

J. Czechowski—Tablice poglądowe do lekcyj geometrji. Kurs klasy II gimnazjum nowego typu — Warszawa, Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 39.

J. Mazur — Ognisko metodyczne matematyki — Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 2, luty 1935 r. Str. 67-68.

S. Racinowski—Tabliczka mnożenia—Praca Szkolna Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 246-247.

Rysunek.

St. Gabriel—Nauka rysunku w szkole powszechnej — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 6, luty 1935 r. Str. 201-208 i Nr. 7, marzec, str. 241-249.

W. Lam—Obserwacja i kształcenie estetyczne na stopniu I i II nauki rysunku w gimnazjum — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 261-266.

Zajęcia praktyczne.

Z. Andrzejewski—O bramach drewnianych—Praca Ręczna w Szkole Nr. 1, 1935 r. Str. 76-82.

Dr. J. Antoniewiczówna — Zajęcia ogrodnicze dla klasy VI szkoły powszechnej—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 6, luty 1935 r. Str. 223-226 i Nr. 7, marzec, str. 271-274.

K. Baranowski—Formy użytkowe z blachy żelaznej i żelaznej ocynkowanej — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 6, luty 1935 r. Str. 230-231.

Dr. I. Bechmetiuk—Elementarz nauki chodzenia. Podręcznik dla użytku szkolnego — Lwów, nakładem Księgarni Lwowskiej 1935 r. Str. 45.

Dr. M. Bernerówna—Ogródek zielarski przy szkole jako czynnik wychowawczy — Praca w Klasach Łączonych Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 165-167.

Dr. J. Bogdanowicz—Zagadnienie zdrowia a praca ręczna w szkole—Praca Ręczna w Szkole Nr. 1, 1935 r. Str. 16-19.

F. Buczkowski — Urządzenie pracowni dla zajęć praktycznych — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 7. marzec 1935 r. Str. 254-261.

Dr. T. Cyprian—Kopjarka powiększająca własnej roboty—Młody Technik Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 137-142.

J. Fietz—Grządki indywidualne w ogrodzie szkolnym — Przyjaciel Szkoły Nr. 7, kwiecień 1935 r. Str. 295-300.

Fr. Gorczyca — Głos z ogniska metodycznego zajęć praktycznych—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 6, luty 1935 r. Str. 226-229.

E. Haberman—Technika zginania drzewa—Młody Technik Nr. 6, luty 1935 r. Str. 107-109.

K. Hanusz — Łyżwy dziecinne — Młody Technik Nr. 6, luty 1935 r. Str. 112-115.

A. Janik i E. Żak—Narzędzia ogrodnicze—Młody Technik Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 125-127.

J. Koczut—Cztery zdjęcia na jednej kliszy—Młody Technik Nr. 6, luty 1935 r. Str. 117-118.

W. Kuścianowski i B. Grzeszczak — Budowa modeli latających. Podręcznik dla młodzieży szkolnej. Wydanie III.—Warszawa, nakładem Zarządu Głównego Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej 1935 r. Str. 85.

Fr. Madyda — Stojak na kwiaty—Młody Technik Nr. 6, luty 1935 r. Str. 105-106.

St. Malec—Elementy radjotechniki—Praca Ręczna w Szkole Nr. 1, 1935 r. Str. 31-48.

Dr. Wł. Osmolski—Głowa i ręka — Praca Ręczna w Szkole Nr. 1, 1935 r. Str. 10-15.

Inż. E. Porębski — Materjały profilowe — Młody Technik Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 127-128.

Wł. Przanowski—Przygotujmy się do zjazdu Towarzystwa Miłośników Robót Ręcznych—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 249-253.

Br. Robak — Wychowanie rolnicze w szkole powszechnej—Życie Krzemienieckie Nr. 1, styczeń 1935 r. Str. 4-6.

L. Rudawski — Łatwe prace z drzewa — Młody Technik Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 121-125.

L. Rudawski—Stojaczki z metalu—Młody Technik Nr. 6, luty 1935 r. Str. 109-112.

St. Smoła — Ogród szkolny w świetle nowych programów (ciąg dalszy) — Echo Nauczycielskie Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 47-52 i Nr. 4, kwiecień, str. 86-91.

H. Staniszewska—Pidżama—Roboty Kobiece Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 25-28. Dodatek do czasopisma „Młody Technik".

J. Sulczyński — Kilka uwag o korelacji (zajęć praktycznych z innemi przedmiotami) — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 6, luty 1935 r. Str. 208-214.

A. Szczepkowski — Dzwonek elektryczny—Młody Technik Nr. 6, luty 1935 r. Str. 115-117.

W. Świerczyński — Budowa aparatu fotograficznego na film zwojowy — Młody Technik Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 133-137.

Dr. St. Tołpa — Zbiorowiska roślinne w ogrodzie szkolnym — Czasopismo Przyrodnicze Nr. 1-3, 1935 r. Str. 74-78.

M. Vogelsang — Pelerynka z wełny (Technika szydełkowa) — Roboty Kobiece Nr. 6, luty 1935 r. Str. 21-23. Dodatek do czasopisma „Młody Tecbnik".

M. Vogelsang—Z działalności ognisk metodycznych robót ręcznych i rysunku (vide Kształcenie kandydatów na nauczycieli...).

M. V.—Zajęcia praktyczne w I klasie gimnazjalnej. Ze spostrzeżeń nad realizacją nowego programu—Oświata i Wychowanie Nr. 2, luty 1935 r. Str. 73-78.

St. Walerowicz—Pasieka przy szkole—Przyjaciel Szkoły Nr. 7, kwiecień 1935 r. Str. 301-302.

St. Wenderlich—Zajęcia z zakresu kultury życia codziennego w I i II klasie szkoły powszechnej—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 6, luty 1935 r. Str. 214-218.

F. Wojnarowicz—Nauczanie robót z drzewa. Wzory ćwiczeń metodycznych. Kurs niższy. Wydanie drugie poprawione i uzupełnione—Warszawa, Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 147.

Wł. Woźnicki — Właściwa organizacja ogródka szkolnego i dziecięcego—Praca w Klasach Łączonych Nr. 6, luty 1935 r. Str. 141-142.

K. Zacharkiewicz—Aparat fotograficzny za 5 zł.—Praca Ręczna w Szkole Nr. 1, 1935 r. Str. 82-88.

E. Żak i A. Janik—Jak wykonać narzędzia ogrodnicze—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 274-276.

Z. Żerańska—Gospodarstwo domowe (ciąg dalszy)—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 6, luty 1935 r. Str. 232-234 i Nr. 7, marzec, str. 277-278.

— — Praca w ogrodzie szkolnym i amatorskim—Ogrodnik Nr. 3 i 4, luty, Nr. 5 i 6, marzec i Nr. 7, kwiecień 1935 r.

Śpiew. Muzyka.

A. Bojanowski—Wakacyjne obozy śpiewacze—Śpiew w Szkole Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 129-131.

L. Chyliński—O właściwą atmosferę na lekcjach śpiewu—Śpiew w Szkole Nr. 6, luty 1935 r. Str. 99-101.

W. Dobaczewska — Kupała (Noc Świętojańska). Motywy muzyczne dobrała Br. Gawrońska—Wilno, 1935 r. Str. 30.

Dr. E. Elsnerówna—Opanowanie uwagi dziecka—Śpiew w Szkole Nr. 6, luty 1935 r. Str. 97-99.

Br. Gawrońska—Pieśni ludowe ziemi Wileńskiej i Nowogródzkiej—Wilno, nakładem Wileńskiego Związku Teatrów i Chórów Ludowych 1935 r. Str. 80.

R. Gnus—O właściwy stosunek do chóru szkolnego—Śpiew w Szkole Nr. 6, luty 1935 r. Str. 103-105.

Z. Gryń — Regjonalizm w nowych programach śpiewu szkoły powszechnej—Śpiew w Szkole Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 117-122.

Z. Gryń—Wakacyjne obozy śpiewacze — Śpiew w Szkole Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 146-150.

J. Kaszewski—„Boże, coś Polskę". Słowa A. Felińskiego — Dodatek muzyczny do Nr. 8-go „Śpiewu w Szkole" z r. 1934/35.

St. Kazuro—Dziś Dziadka Imieniny—na 4 głosowy chór mieszany w ułatwionym układzie. Słowa W. T. Radomskiego—Chór Nr. 2, luty 1935 r.

J. Maćkowiakowa — Jak nasza orkiestra grała w dniu imienin Pana Marszałka—Śpiew w Szkole Nr. 6, luty 1935 r. Str. 105-110.

Zb. Madejski—Do roboty! Pieśń o wolnej Polsce. Słowa z „Płomyka" — Dodatek muzyczny do Nr. 6-go „Śpiewu w Szkole" z roku 1934/35.

Zb. Madejski — Trina. Pieśń kaszubska na 4 gł. chór męski—Chór Nr. 4, kwiecień 1935 r.

J. Maklakiewicz — Trzy struny. Pieśń na 4 gł. chór męski à capella. Słowa K. Iłłakowiczówny—Chór Nr. 2, luty 1935 r.

J. Maklakiewicz — Zmartwychwstał Pan. Pieśń wielkanocna na chór mieszany — Chór Nr. 4, kwiecień 1935 r.

T. Mayzner—Audycje szkolne i chóry młodzieży—Śpiew w Szkole Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 141-145.

T. Mayzner — Dysc. Z Nowotarskiego — Dodatek muzyczny do Nr. 8-go „Śpiewu w Szkole“ z r. 1934/35.

T. Mayzner — Młodzież szkolna a chóry ludzi dorosłych (ciąg dalszy)—Chór Nr. 2, luty 1935 r. Str. 12-14 i Nr. 4, kwiecień, str. 6-7.

W. Mikołajczyk — Z wycieczki na Podlasie Nadnarwiańskie — Śpiew w Szkole Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 122-128.

St. Moniuszko—Przylecieli sokołowie (chór mieszany)—Dodatek muzyczny do Nr. 6-go „Śpiewu w Szkole“ z roku 1934/35.

St. Niewiadomski—Jak powstaje pieśń chóralna (ciąg dalszy)—Chór Nr. 2, luty 1935 r. Str. 5-11, Nr. 3, marzec, str. 5-8 i Nr. 4, kwiecień, str. 4-5.

St. Niewiadomski — W krzyżu cierpienie. Pieśń wielkopostna na chór mieszany — Chór Nr. 3, marzec 1935 r.

J. Nowak — Głos nauczyciela i jego wpływ na śpiew klasowy i chóralny—Śpiew w Szkole Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 137-140.

A. Orłowski—Mówił cichutko. Wesoła piosenka na głos solowy i 4 gł. chór męski—Chór Nr. 3, marzec 1935 r.

Z. Prószyński—Prawda o pieśni ludowej na Kaszubach — Śpiew w Szkole Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 113-116.

St. I. Rączka — Wojsko. Słowa K. Makuszyńskiego — Dodatek muzyczny do Nr. 8-go „Śpiewu w Szkole” z roku 1934/35.

— — Co mówią dzieci o śpiewie i muzyce—Życie Szkolne Nr. 2, luty 1935 r. Str. 84-88.

— — Pierwsza Brygada. Słowa T. Biernackiego.— Dodatek muzyczny do Nr. 8-go „Śpiewu w Szkole” z roku 1934/35.

Ćwiczenia cielesne.

L. Chełmiński—Martwe przepisy gry w piłkę koszykową—Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 240-241.

A. Estkowski—Lekcja ćwiczeń cielesnych dla I i II oddziału szkoły powszechnej oraz 10-minutowe ćwiczenia codzienne dla klasy III, IV, V, VI i VII — Życie Szkolne Nr- 3, marzec 1935 r. Str. 139-141.

A. Estkowski — Organizacja wiosennych ćwiczeń 10-minutowych na boisku, względnie placu do zabaw—Życie Szkolne Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 136-138.

St. Faecher—Kurs jazdy na nartach. Wskazówki dla instruktorów i uczniów. Wydanie drugie — Bibljoteka Narciarska T. K. N. Tom 6 — Kraków, nakładem Towarzystwa Krzewienia Narciarstwa 1935 r. Str. 159.

J. Flisak — Przykładowy rozkład materjału ćwiczeń cielesnych w II klasie gimnazjum (dokończenie)—Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 7, marzec 1935 r.

Dr. H. Jabłczyńska-Jędrzejewska—Narciarstwo — Państwowy Urząd W. F. i P. W. Wychowanie fizyczne kobiet. Tom III — Warszawa, Główna Księgarnia Wojskowa 1935 r. Str. 306.

A. Kalinowski—Jak urządzać boisko przy szkole—Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 235-240.

M. Krawczyk — Na marginesie zawodów szkolnych — Start Nr. 5, marzec 1935 r. Str. 14-15.

M. Krawczyk—O stanowisko wychowawcy fizycznego — Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 219-221.

F. Krawczykowski — Święto wychowania fizycznego w szkole powszechnej — Z Praktyki Szkolnej Nr. 27—Warszawa, Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 55.

Mgr. M. Mituła—Wychowawcze znaczenie zabaw gier ruchowych—Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 206-210.

Dr. J. Mydlarski — Tabele miernika sprawności fizycznej dla młodzieży szkolnej. Młodzież męska — Warszawa, nakładem Rady Naukowej Wychowania Fizycznego 1935 r. Str. 32.

Wiz. H. Olszewska—Lekcja boiskowa—Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 247-248.

Wiz. H. Olszewska — Organizacja wakacyjnych kursów wychowania fizycznego (vide Kształcenie kandydatów na nauczycieli...).

Wiz. H. Olszewska — Z powodu ogólnopolskich zawodów międzyszkolnych w sportach zimowych—Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 6, luty 1935 r. Str. 177-181.

W. Osmolski—Gest i ruch oglądany od zewnątrz—Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 193-199.

H. O. — Ćwiczenia cielesne w I klasie gimnazjalnej. Ze spostrzeżeń nad realizacją nowego programu—Oświata i Wychowanie Nr. 2, luty 1935 r. Str. 78-80.

I. Pawska—O teren pływacki dla dzieci — Start Nr. 6, marzec 1935 r Str. 11-13.

Prof. Dr. E. Piasecki — Kultura fizyczna jako problem wychowania narodowego — Przegląd Pedagogiczny Nr. 4, luty 1935 r. Str. 57-60 i Nr. 5, marzec. str. 73-76 oraz oddzielna odbitka str. 8.

B. Pleśniarski—Rola sali i sprzętu w dzisiejszych ćwiczeniach — Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 6, luty 1935 r. Str. 186-187.

D. Rozenberg—Nieco o wycieczkach szkolnych—Start Nr. 6, marzec 1935 r.

St. Sedlaczek—Metodyka harców (ciąg dalszy) — Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 6, luty 1935 r. Str. 172-177 i Nr. 7, marzec, str. 199-206.

M. Skierczyński i A. Mazurkowa — Uwagi o nauczaniu gier sportowych — Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 242-247.

Z. Wieliński—Jak uczyć się crawla—Start Nr. 5, marzec 1935 r. Str. 12-13 i Nr. 6, marzec, str. 10-11.

Z. Wyrobek — Harcerz w polu. Zabawy i gry terenowe. Wydanie III — Lwów, Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich 1935 r. Str. 222.

Z. Wyrobek — Zarys struktury organizacyjnej sportu w szkole oraz sprawa regulaminu sportowego. Referat wygłoszony na Radzie Naukowej W. F. w Warszawie w listopadzie 1934 r. — Dziennik Urz. K. O. S. Krakowskiego Nr. 1-2, luty 1935 r. Str. 17-24.

Szkoły dwujęzyczne.

A. Wiwczaruk — Czytanie w szkole powszechnej dwujęzycznej I-go stopnia—Praca w Klasach Łączonych Nr. 6, luty 1935 r. Str. 134-141.

A. Wiwczaruk — Uwagi o nauczaniu języka polskiego dzieci ukraińskich (vide Język polski).

Dokształcanie młodocianych i dorosłych.

L. Blaustein — Psychologiczne podstawy oświaty pozaszkolnej—Warszawa, Powszechny Uniwersytet Korespondencyjny 1935 r. Str. 32.

J. Borowiecki — Kursy wieczorowe dla dorosłych w środowisku wielkomiejskiem — Oświata Pozaszkolna (Poznań) Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 80-83.

A. Ptak — Praca na kursach wieczorowych (dokończenie) — Oświata Pozaszkolna (Poznań) Nr. 2, luty 1935 r. Str. 35-38.

D. Wierciochowa — Koła byłych wychowanków szkoły powszechnej — Przewodnik Pracy Społecznej Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 244-249.

Szkolnictwo zawodowe.

Inż. Z. Buczyński—Rozważania o ludowych szkołach rolniczych — Agronomja Społeczna i Szkolnictwo Rolnicze Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 86-90.

Mgr. J. Buyno — O frekwencji uczniów w szkole dokszt. zawodowej — Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 6, luty 1935 r.

A. B. — Wytyczne programowe dla szkół mechanicznych—Oświata i Wychowanie Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 163-168.

A. Charszewski—Obowiązek dokształcania w świetle statystyki—Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 191-196.

A. Charszewski — W świetle cyfr!... (Zagadnienie bytu szkół dokształcających) — Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 6, luty 1935 r. Str. 137-141.

Inż. St. Hławiczka—Nauka o rzutach w przyszłem liceum mechanicznem — Głos Szkoły Zawodowej Nr. 1, styczeń-luty 1935 r. Str. 30-34.

K. Jaroszewski — Rzemiosło a szkoła dokształcająca zawodowa—Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 164-170.

St. Kocot—W sprawie oceny podręczników—Głos Szkoły Zawodowej Nr. 2, marzec 1935 r. Str. 65-70.

Dr. L. Koźmiński—O program nauki języków nowożytnych w gimnazjum kupieckiem—Głos Szkoły Zawodowej Nr. 1, styczeń—luty 1935 r. Str. 20-25.

I. Laskowska—O nauczaniu gospodarstwa w szkole niegospodarczej — Głos Szkoły Zawodowej Nr. 1, styczeń—luty 1935 r. Str. 25-30.

St. Malinowski — Organizacja pracy wychowawczej w 1-ej Miejskiej Szkole Rzemieślniczej im. Konarskiego w Warszawie—Głos Szkoły Zawodowej Nr. 2, marzec 1935 r. Str. 58-65.

Ministerstwo W. R. i O. P.—Wytyczne dla autorów programów szkół krawiecko-bieliźniarskich—Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych 1935 r. Str. 95.

Ministerstwo W. R i O. P.—Wytyczne dla autorów programów szkół mechanicznych—Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych 1935 r. Str. 106.

Ministerstwo W. R. i O. P.—Wytyczne dla autorów programów szkół przysposobienia rolniczego—Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych 1935 r. Str. 38.

Ministerstwo W. R. i O. P.—Wytyczne dla autorów programów szkół stolarskich—Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych 1935. Str. 101.

M. — Wytyczne programowe dla szkół przysposobienia rolniczego—Oświata i Wychowanie Nr. 2, luty 1935 r. Str. 81—86.

H. Porębska—Rzeczywistość szkolna (Na marginesie nauczania języka polskiego w szkole dokształcającej) — Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 6, luty 1935 r. Str. 152-154.

Inż. E. Porębski—Zagadnienie nauczyciela szkoły dokształcającej zawodowej—Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 7, marzec 1935 r. Str. 161-163 i Nr. 8, kwiecień, str. 188-191.

Mgr. K. Szwarc—Rola języka polskiego w szkole dokształcającej zawodowej (ciąg dalszy) — Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 6, luty 1935 r. Str. 143-148, Nr. 7, marzec, str. 170-174 i Nr. 8, kwiecień, str. 204-207.

D. Wierciochowa—O potrzebie świetlic dla młodzieży szkół dokształcających zawodowych—Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr. 6, luty 1935 r. Str. 148-152 i Nr. 7, marzec, str. 174-178.

Dr. St. Zahorska—Uwagi w sprawie programu estetyki zawodowej—Głos Szkoły Zawodowej Nr. 1, styczeń—luty 1935 r. Str. 14-20.

— — O należyte postawienie zagadnienia realizacji dokształcenia młodzieży — Szkoła Dokształcająca Zawodowa Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 185-188.

— — Wnioski w sprawie „Wytycznych dla gimnazjów krawieckich“ przyjęte na walnem zjeździe delegatów przez Sekcję Szkół Żeńskich—Głos Szkoły Zawodowej Nr. 1, styczeń-luty 1935. Str. 39-40.

Kształcenie kandydatów na nauczycieli i dalsze kształcenie nauczycieli czynnych.

A. B. Dobrowolski — O potrzebie wykształcenia ogólnego ua wyższym poziomie, w szczególności dla nauczycieli—Chowanna Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 122-128.

Fr. Gorczyca—Głos z Ogniska metodycznego zajęć praktycznych (vide Zajęcia praktyczne).

J. Mazur—Ognisko metodyczne matematyki (vide Arytmetyka z geometrją).

N. Nekraszowa—Konferencja rejonowa Ogniska metodycznego języka polskiego w Łucku (vide Język polski).

N. Nekraszowa—Ognisko metodyczne języka polskiego w Łucku w latach 1932-33 i 1933-34—Dziennik Urz. K. O. S. Łuckiego Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 55-58.

Wiz. H. Olszewska — Organizacja wakacyjnych kursów wychowania fizycznego—Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 229-235.

J. Radomski—Z konferencji metodycznej nauczycieli biologji (vide Nauka o przyrodzie).

M. Vogelsang—Z działalności ognisk metodycznych robót ręcznych i rysunku.—Praca Ręczna w Szkole Nr. 1, r. 1935. Str. 67-75.

H. Rz.

Ilu członków pozyskałeś dla Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych?

UWADZE Pp. NAUCZYCIELI

OJCZYZNA - NAUKA
CNOTA

nazwa przedmiotu
Nazwisko
Imię
Klasa ..... Rok nauki .....
Rok szk. ..../....

ZŁÓŻ GROSZ
NA BUDOWĘ SZKÓŁ
POWSZECHNYCH

ZESZYT OBRAZKOWY
Nr

CENA ZESZYTU 9,5
NA TOW. P.B.S.P. 0,5
10 GR.

WYDAWNICTWO KSIĘGARNI Kazimierza Rutskiego Józefa Zawadzkiego w WILNIE
WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE.

Już się ukazały i są do nabycia znormalizowane

ZESZYTY SZKOLNE OBRAZKOWE

Treść zeszytów obrazkowych:

Nr. 1. Godło państwowe. Portrety Pierwszego Marszałka Polski i Prezydenta R. P. Alfabet ruchomy (do wycinania) pisany i drukowany.
Nr. 2. Obrazki. „Wszyscy pracujemy“ (6). Obrazki „Sami siebie bronimy“ (3). Obrazek „Oni nas bronią“ (Wojsko Polskie).
Nr. 3. Obrazki Z historji Polski (6). Portrety Zasłużonych Polaków (7). Polska w histor. rozwoju (mapka kontur.)
Nr. 4. Tablice (cyfrowe) statystyczne (3). Tabliczka mnożenia w dcm. kwadr. Tabliczka oszczędności. Tabliczka mnożenia (Pytagorasa).
Nr. 5. Zeszyt poświęcony upamiętnieniu życia i czynów Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Zawiera 19 obrazków.

Zeszyty obrazkowe w poglądowy sposób ułatwiają nauczanie pp. Nauczycielom dając obfity materjał do pogadanek z dziedziny higjeny, życia gospodarczego, dziejów ojczystych, matematyki, dziatwie zaś — zabawy połączonej z nauką w postaci ciekawych obrazków oraz wycinanek.

Cena zeszytów łącznie z 5% na rzecz Tow. Pop. Bud. Publ. Szk. Powsz. pozostaje niezmieniona **10 gr.**

Wydawnictwo: księgarni Kazimierza Rutskiego i księgarni Józefa Zawadzkiego w Wilnie.
Żądać w księgarniach i sklepach materjałów piśmiennych.

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, Wolana 10, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

Prenumerata roczna Dziennika Urzędowego wynosi 6 złotych, półrocznie 3 zł, kwartalnie 1 zł. 50 gr. Cena numeru pojedyńczego—60 gr. Należność należy wpłacać wyłącznie na konto czekowe P. K. O. Nr. 30466.

CENA OGŁOSZEŃ: cała strona—zł. 80, 1/2 str.—zł. 45, 1/4 str.—zł. 25, 1/8 str.—zł. 15.

Tłoczono z polecenia Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego
w Polskiej Drukarni Artystycznej GRAFIKA, Wilno, Tatarska 22, telefon 13-69